

Cât poate un om stăruitor

În drumurile mele prin Ardeal, calc adese pe urmele Ateneului popular din Iași. Preutindeni a lăsat o impresie adâncă Prin înținuța celor venți, prin frumusețea portului și măiestria corului, a stăruitor entuziasm. Mi-se spune că, s'au descoperit o clipă ch ar frunțile mereu încrunțate ale unor dintre frații ardeleni, cari privesc încă la rășăniți cu în mare înăcrărită decât la chunutorii lor de eri. Manifestarea instituției țigăne a adus astfel o contribuție însemnată, reală, la cea apropiere sufletescă dorită de toată lumea spre binele român. mei prea împărțită. Cum a fost în Ardeal, a fost și în Banat, iar altădată în Basarabia și Bucovina. Ateneul tătarășan din Iași s'a făcut astfel agentul de deșteptare a construcției naționale, operă de mare patriotim și unire, într'o vreme atât de înălțătoare în sine, dar atât de neînțeleasă de cei mai mulți.

mănesc dela periferia lașilor. Dar... ca întotdeauna, când se vede isprava unui om de energie, încep intrigiile, răutatea omească, pedici de tot soiul chiar dela acei cari, ca farisii, se bat cu pumnul în piept la colțul strădă, glăsuind că le ia gura că vor rădicarea culturală și economică a românilor, slobozirea lor din țitele tot mai strâns ale străinilor, etc. A fost o perioadă de eriză sufletească, dar nu o slabire de energie din partea conducătorului Ateneului. Și într'aceasta eu, care am urmărit de aproape întreaga desfășurare a lucrurilor, prin meritul cel mai mare al d-lui Iirim. A șovăit o clipă, când a văzut cât de mare e răutatea omească și indiferența multora. A avut un moment de descurajare, dar repede s'a venit în fire. Ar fi fost prea mare păcat să lase năruirii, ceiace an atată casnă a ridicat. S'a revenit în fire și s'a încordat puterea spre luptă. A întrezărit importanța actuală a modestei sale opere și n'a cedat dușmanilor. De mare ajutor în eriză i-a fost și cei câți-va credincioși prieteni cari nu l'au părăsit, iar mai pe urmă și mâna întinsă de „Fundațiunea Principelui Carol” din București. A ajuns la cele din urmă la multumire sufletească prea meritată, de a i-se vedea apreciată munca, nu atât de cei de aproape, cât de românii din toate culturile țării, unde a adus însușire și trezire la conștiința națională. Opera lui locală a găsit imitatori. Într'o altă mahală din Iași — Paucari — s'a pus temelie unei societăți identice, iar într'un cartier de români, muncitorii la C. F. R., s'a proiectat de curând întemeierea unei case de sfat și cetive, la fel cu cea din Tatarăși. Și așa învinse munca și strădănița unui om. E un exemplu de energie demnă de imitat și curvinte de laudă sincere se envine de adus, ori când, a celor cari, ca d-l Iirim, subordonază interesele personale, rădicării morale și culturale a obștiei. Numai așa se vor șterge desbinățiile de azi, numai așa se va ajunge la întărirea națională, atât de trebuitoare nu numai pentru vremurile de azi, dar mai ales pentru temeinicia traiului din viitor.

I. SIMPONESCU Profesor la Universitatea din Iași și membru al Academiei Române

DIN TRECURTUL NOSTRU

Iași vechi: Mănăstirea Trei-Erarhi, cum era la 1845.

Invățătorul în ridicarea culturală a poporului prin serbările școlare

Nici o îndoială nu mă încapă că „teatrul”, și în special, serbările școlare au fost și sunt unul dintre cele mai puternice mijloace pentru ridicarea culturală a poporului sătesc. Prin „serbare școlară” se înțelege: teatru, muzică, recitari și însfășit tot ce ar putea să educe în modul cel mai nobil sufletul săteanului. El trebuie să le organizeze, să fie dar sufletul acestor serbări sătești cu caracter educativ. Zic „el”, pentru că lui îi stă în puțintă de a face totul. Zic „el”, pentru că este misiunea lui de a educa pe orice țărân.

Terente și iar Terente În toate zilele zilele noastre — în special în cele din Capitală — se scrie despre Terente. Se întrec în a face biografii, în a da clișee cât mai numeroase și cât mai reușite, în a-l descrie cu cât mai mare lux de amănunte, însfășit nu e și în care să nu se scrie coloane întregi asupra lui... Dar cine e acest Terente, care datorită mai mult presei decât ispravilor lui a ajuns celebru? Cine e acest Terente, care mulțumit presei noastre, duce faima țării peste hotare, ca și cum el ar fi — în bine — tipul cel mai reprezentativ al neamului nostru? Întreburi s'au despre această aicea cari muncesc să umple paginile ziarelor scriind despre Terente? Și dacă scriu atât de mult despre acest țărân, prin ce se îmbogățete sufletul cetitorului? Cece cumpără ziare sunt înșelați în buna lor credință. În schimbul încrederei și banilor, se dau bietului cetor câteva pagini din... Terente! La ce folosesc?

„Mai multă poezie în viață” Sub acest titlu d-l G. Bobei, cunoscutul poet, publică într'unul din numeroșii articole ale ziarului nostru un articol. Mai multă poezie în viață? În epoca aceasta de materialism, când orice avânt în spre ideal, înspre poezie, este oprit de dorul de caștig și de lupta pentru existență, și zi zadarnic să cerem multumii să dea mai multă poezie vieții.

Dacă ele vor fi organizate serios scutite de orice nesiguranță, dacă bucățile propuse pentru recitat sunt morale și patriotice mai cu seamă în ținuturile alipite, dacă corurile vor fi bine executate și teatru cu un conținut moral, ele vor avea o adevărată putere de convingere. Ele vor vorbi sufletului țărănilor nostru mai clar și mai convingător decât cel mai bun orator. Totdeauna ele vor îndruma săteanul și către viața practică dându-i ocazie să-și facă și o educație socială.

De ce nu scriu cârticele asupra alcoolului, sifilisului, pelagrei și asupra tuturor relelor de cari sufăr țara și orașele noastre? Oare Terente e răul cel mai mare de cari sufere țara? Avem în țară aproape 170 mii crășme, avem 30% sifilitici, 40-50% paludici, avem 60-70% analfabeți. În acest ump, când grămezi de hârtie, când multa cerneală și multa muncă se iutrebunțează și se depune pentru combaterea acestor focare de slabire i degenerare a neamului?... Prea mare cinste unul bandit, unui om în sufletul căruia e strânsă toată drojdia vremurilor de decadență morală în car nu găsim! Despre oamenii de bine și folosiitori țării de s'ar vorbi numai pe jumătate și tot ar fi ceva! Donația Vasiliu-Bonnavu a fost trecută de multe ziare aproape sub tăcere — ba când au putut, unele dintre ele au împrăștut tot felul de svonuri denegtoase ca să micșoreze fața mare-lui înlantrop. Cu câteva luni în urmă a murit un harnic muncitor pe țărăniști cărți: N. Zaharia. Studiile sale psihologice — nu numai cele asupra lui Emmescu, Vlahuța, etc. — dar și cele cu caracter social, cum sunt de pildă „Sentimente și pasiuni”, sau „Alte sentimente și pasiuni” sunt lucrări de o reală valoare. În ele se vede mult adevăr și un minunat simț psihologic. Cu toate acestea moartea lui a fost anunțată de-abia prin câteva rânduri inserate într'un colț de pagină. Poate nu i-s'ar fi făcut nici această cinste, dacă bătrânul scriitor n'ar fi murit sinucigându-se.

Prea multă grijă în căutarea senzaționalului, prea multă nepăsare pentru sufletul cetitorilor!... C. N. DĂRĂVĂRESCU invățător.

Binefacerile și rolul educației fizice în popor

Imediat după război s'a văzut nevoia „de a face sport”, iar amatori de a practica sporturile au eșit (ca) eiupierite după ploaie. La alte popoare gimnastica era introdusă de mult. Voi cita cazul Suediei. Suedia fiind o țară mltăstinoasă, mai toți oamenii erau tuberculoși și bolnavi de malarie. Înă, în ve-enul trecut, s'a ivit un om mare: Ling. Acest Ling văsoeci un nou fel de gimnastică, căreia îi dete numele după patria de origină: numele de gimnastică suedeză. Suedezii au precepuit cei dintâi vechul proverb latin: o minte sănătoasă, într'un corp sănătos. Au introdus deci gimnastica suedeză într'o lege specială. Astăzi fiecare sat în Suedia — când și la noi? — are o sală de gimnastică și un instructor care învață pe oamenii cari vin așa zisele „plauri suedeză”. Omul după ce vine dela munca câmpului, se spală, se îmbracă în costumul de gimnastică și apoi își execută sub conducerea instructorului exercițiile ce i-se comandă în urma unui aviz medical. Fiecare lecutor al Suediei este obligat a executa o serie de planuri. De unde prin veacul al XVIII. erau în Suedia 80% tuberculoși, azi nu mai sunt decât 4% până la 5% predispuși la tuberculoză și maximum de 7,5% de malarie. De altfel efectele educației fizice le-am văzut și la olimpiada din anul acesta dela Colonbes (Franța), unde oamenii din nordul Europei au întrecut cu mult pe ceilalți, plasându-se printre locurile de frunte în toate ramurile de sport. De aici vedem ce influență covârșitoare are gimnastica suedeză. Este greșită ideea ce stăpânește mintea unor părinți din ziua de azi, când spun: „dar n'am să-mi fac copilul atlet de eire”. A-asta este o mare greșală! Interesul gimnastic este cu totul altul. Un plan de gimnastică suedeză este o serie de mișcări de armonie, nu este cum era altădată gimnastica lui E. Paz cu mișcări speciale.

ore de gimnastică a mișcări ar fi bine și o oră de gimnastică t upească în fiecare zi. În popor nici nu se știe ce sunt vorba de educației fizice. De aceea cer organelor în drept introducerea educației fizice în popor. Știu că mi-se va răspunde vecinicul refren: nu sunt fonduri. Înă este de mirat cum pentru tot felul de prostii se găsece bani, numai pentru educația fizică nu. Azi, când îmbogății de război, avșvârții banii pe toate lucrurile urate și când se simte o mare nevoie de a face sport — generația din ziua de azi nu mai este atât de voinică ca generațiile trecute, — spunem cu mâhnire în suflet că nu se face sport. Trebuie să știm că numai prin educația fizică vom scădea mortalitatea la copii, căci un copil sănătos este bucuria părinților și nădejdea neamului, pe când un copil bolnav este jalea părinților și pierrea neamului.

RAFU S. NIURESCU P-eseștii s. Soc. Sportiv „Me lios”

CĂNTECE

I. Pribeag îmi port stinghera jală și-s pretutindenea străm, și-ădă sun de sărac, copilă!... Când însă mă nășori cu miță, ca și într-o trambă de senin, în farmecul privirii tale, — mă schimbă în undă de lumină, și sufletu 'n ozur mi-l sui, — iar când îți prind mânașă fină, și-mi cântă vorba-ți măngătoasă — eu pretutindenea-s'acasă și sunt bogat cum altul nu-i...

Dacă cu ochii spre progres, invățătorul va organiza o nouă serbare în sat, mirat va fi, când în locul publicului așteptat își va deschide serbarea în țata bancier. Va fi dar pă-răsit, va vorbi pustulii, căci sătenii mai degrabă vor alerga la crășmă decât la școală, dacă au păcăliți, că n'au fost satisfăcuți. Și în loc ca să-tenul să meargă spre progres — din neprecăpuțuna invățătorului merg înapoi ca racul, merg spre ruină, căci cărcumile nu contribuiesc la nimic altară de ruina societății.

Dacă s'erbarea a multumit poporul, dacă a fost înțeleasă, dacă în cursul ei n'au fost pisați cu subiecte pe care ei nu le înțeleg și cari nu sunt în legătură cu viața lor, dacă vor observa că le folosesc întru-căva aceste serbări, lor ca indivizi, (caci la societate nici nu se gândesc ei), dacă el observă că în astă seară a uitat de nevoile și grijile întregii săptămâni, măngăiat fiind sufletește, cone vins fiind că nu a perdut o noapte aiurea fără folos, la crășmarul luda din colț, transportat din astă lume în lumea autorilor pieselor, conținutul lor, și a bucăților reproduse, va îndrăgi mai mult aceste serbări, îndrăgind serbările va îndrăgi pe invățătorul, admirând munca și priceperea depusă, va îndrăgi școala, și cine îndrăgește școala se îndreaptă către progres. Iată dar, și pe invățător ca inițiatorul acestor serbări, coborât în sufletul săteanului.

„Mai multă poezie în viață” cum a strigat cu drept cuvânt d-l G. Bobei; dar aceste strigăte trebuie repetate mai adesea; refrenul lor să sune totdeauna în jurul nostru; căci numai impunându-ne nouă mai multă poezie vom putea pregăti drumul spre desăvârșire generației de mâine. APOSTOL I. LUCA.

Animalele domestice ale românilor din Moravia

CĂREI SPECIE APARTINEAU?

De vreme-ce toată lumea crede că oile au fost animalele domestice băstinașe ale românilor, vom aduce dovadă, în cele ce urmează, că acestea nu au fost oile, ci caprele. Pe aceste le-au prăsit cu deosebire păstorii români, până când nobilii au fost însăși să oprească prăsirea lor pe motivul, că ele primejduiau existența pădurilor mari cât și pe cea a celor mici.

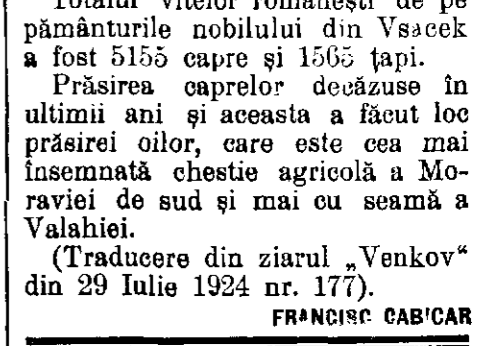
pădurile Hukvaldului, certele dintre păstori le judecau așa numiții ofițeri cari controlau și numărul vitelor dela stâne. Atunci se interzice pentru prima dată prăsirea caprelor, din cauza stricăciunii pe care o fac în păduri. O nouă prăsilită de vite românești vedem acolo unde se stabileau noii păstori români și înainte de toate chiar în Hukvald. Nu putem însă spune când s'a întâmplat aceasta în Vsaček și Roznov. Tot asemenea avem puțină știre de voevodul usac Ianu Pivka din Hovezi, și despre acela din anul 1666. Numărul vitelor valahe era pe atunci 5155 capre și 1565 țapi, care număr este foarte mare apărținând iobagilor. Impozitul românesc a produs în anul 1690 suma de 1020 floreni cari s'au plătit în natură și în bani gata.

Vitele românilor se găseau acolo unde erau date cerințele de existență astfel la: Vizov, Lukov, Zlin și la Brumov. La castelul din Fryd avem încă note din anul 1685 în arhive unde se vorbește de vitele românești. Tot în același an când acest castel fu luat de domnii din Opersdorf, s'au descris și munții, de unde se evidențiază, că acolo au fost 40 de familii de români cu 4789 de țapi și capre, oi și vite cornute, oi și vite poloneze, adică porci și ce e mai de seamă este, că acești români se ocupau și cu agricultura ceea ce mai înainte nu s'a pomenit. Acest fapt rezultă din adnotațiuni în cari se mai citește că impozitul pentru porci se plătește în ovăș.

Cele din urmă știri despre capre le avem din Vsaček din anul 1866 când s'au descris toate proprietățile nobililor și ale iobagilor. Descrierea este în limba eehă și prezintă un prețios document al rapoartelor agricole de pe acele vremuri. Din aceasta putem constata că iobagii prăsseau capre, iar nobilii oi. Acolo unde și iobagii posedau oi, numărul acestora era restrins și se făcea deosebirea între oia băstinașă și cea numită „birka” care are lână fină. Totalul vitelor românești de pe pământurile nobilului din Vsaček a fost 5155 capre și 1565 țapi. Prăsirea caprelor deosebit în ultimii ani și aceasta a făcut loc prăsirii oilor, care este cea mai însemnată chestie agricolă a Moraviei de sud și mai cu seamă a Valahiei. (Traducere din ziarul „Venkov” din 29 Iulie 1924 nr. 177). FRANCISC CAB'CAR

CĂRȚI FOLOSITOARE

Am văzut scriindu-se mult despre boalele cari seceră locuitorii satelor noastre, am văzut cum se puseseră la cale lucruri frumoase; dar toate au rămas totdeauna, în haina lor searbădă de „vorbe”. Și s'a zis „vrem fapte”. Pe alocrea s'a puresc dela „vorbe” la „fapte”. Dar nu e de ajuns. A mai rămas un gol de împlinit. E vorba de boalele cari secerăse numărul vitelor de muncă, nenorocite viețuitoare, dela cari se așteaptă și se ia tot, dar nu li-se dă nimic. Multe lipsuri avem. Ne lipsese cărțile îndrumătoare pentru o agricultură așa zisă rațională, cărți pentru sfaturi doftorești și mai presus de toate acele cărți cari dau sfaturi pentru înțințirea vitelor bolnave. Cel puțin pentru oamenii bolnavi sunt pe ici pe colo spitale, dar pentru animale nici măcar n'am văzut un doctor sau un agent. Și mor vitele, cu sutele de mii pe fiecare an și se pierd milioane de lei. Săteanul nestiutor, nu înțelege ce rău își face lui însuși și conștenților lui, ducând la marginea satului, destul de aproape, în plin câmp, cadavru vitei moarte de dalaș sau de răpungeri ori altă boală lipicioasă. Pe acolo trec și vitele lor la pășunat, căminii și porcii întind din măruntaele vitei moarte, molima și la cele sănătoase. Dacă fiecare comună ar avea pe moșia sa un cimitir de animale ar fi mai mult ca minunat. Și, cine să-i dea sfaturi, omului? Bine, spui unuia și la mai mulți dar nu poți afla toate vitele moarte din sat. Dacă însă tot omul ar avea în casa lui o cărțuile, despre boalele animalelor, ar ști cum să îngrijească animalul bolnav, ar ști cum să se păzească el și cum ar putea face ca molima să nu se întinda. Aceasta este o carte care n'ar trebui să lipsească din casa nici unui sătean. Și s'ar găsi cine să scrie. Dar, hârtia e prea scumpă, pentru că, în loc de cărți folositoare, se tipăresc reviste și cărțuili, care în loc de bine, mardăresc sufletele celor ce le citesc. Să piară acestea toate, și în locul lor să iasă la lumină cărțile bune și de folos. Indure-se Domnul cu noi și vom scăpa de răul ce ne ucide, fără ca noi să simțim! Aceasta este chemarea noastră, a acestora dela țară, care din zi ce trece simțim tot mai multă nevoie de tot ce e bun, curat și folositor. I. GHICA, invățător

MAICA DOMNULUI

SĂRBĂTOAREA SFINTEI ADORMIRII

Joi în 15 (28) August sărbătorim Adormirea Presfinții Născătoare de Dumnezeu. Despre însemnătatea acestei sărbători am scris mai pe larg în numărul d.n. 25 August 1923, arătând, cum preacurata Maică a Domnului a fost îngropată în Getsmani și cum îngeri au dus și trupul ei în cer.

Evangelia acestei zile ne arată pe Iisus în casa Martei și a Mariei, două femei eucenice, carl au primit sfintele lui învățături. Cea dintâi, după ce a intrat Iisus în casa lor, s'a apucat să pregătească de mâncare, iar cealaltă înghenunchiind la picioarele lui asculta dumnezeieștile lui cuvinte. În casă au mai intrat și alte femei, cari ascultau înnoarena cu Maria.

Dela o vreme Marta a zis către Iisus: Doamne, nu vezi, că sora mea singură m'a lăsat să slujesc, ci zici ei să-mi ajute!

Iisus răspunzând i-a zis: Marto, te silești, și spre multe te grijești, ci un lucru trebuiește. Iară Maria, partea cea mai bună și-a ales, care nu se va lua dela dânsa!

Prin acestea Iisus a arătat, că cuvântul lui Dumnezeu este mai presus decât toate lucrurile trecătoare ale acestei lumi. Atunci o femeie din cele cari erau în casă a strigat: Feriците pătecele care te-a purtat și țafele cari le-ai supt!

Vedem așadar, că pe Maica Domnului oamenii au început a o cinști până când era încă pe acest pământ. Iisus încă și-a cinsit pe iubita sa maică și înainte de moarte a lăsat-o în grija sfântului evanghelist Ioan. Iar noi creștinii o cinșim și înm întru pomeniirea ei patru săbători peste an, între cari cea de azi este una dintre cele mai însemnate.

Pe Maica Domnului o cinșim fiindcă ea este a două Eva, așadar a două mamă a întreg neamului omenesc. Precum Eva cea dintâi a adus păcatul în lume, așa a două Eva, Maica Domnului a adus mântuirea, prin Fiul său cel unul născut. Pe acela, care a venit în lume să vestească adevărul ce l-a nutrit și l-a ocrotit în vremea copilăriei, iar mai târziu, când l-au răstignit pe cruce a suferit și ca împreună cu El. A fost sfântul din ceasul în care s'a născut și până la moa-te sufletul ei a rămas cu totul curat și nefiintat de păcate. A fost fecioară înainte de naștere, în naștere și după naștere. Cea dintâi minune Iisus a făcut-o la rugarea ei. Când s'a mutat la Fiul său n'a părăsit lumea, ci a rămas și pe mai departe mama oamenilor. Pe oameni îi ajută și acum, nu cu a ei putere, ci cu ale ei prea sfinte rugăcuni.

De ce se roagă ea pentru oameni? Pentru-că trăind și ea în lume a cunoscut năzărilor omenești și cum-nosce și acum slăbiciunea omenească. Iar noi oamenii, trebuie să ne simțim fericiți fiind, că avem în cer o sprijinitoare căldă și o rugătoare pentru iertarea păcatelor noastre. De-aceia încă cei dintâi creștini în rugăcuni lor o pomeniău și pe ea, c-ându-i să se roage lui Dumnezeu pentru ei și pentru a lor mântuire. Multe rugăcuni și cântări ale sfintei noastre bisericii sunt întru cinstea ei.

Rugăcunile sfintei Născătoare de Dumnezeu au mare putere. Iisus le-a primit și până-când a fost pe acest pământ, cu atât mai vărtos pe primește acum, când ea este întru mărire, împreună cu toți îngeri și sfinții lui Dumnezeu. Nci nu ne putem închipui, ca Iisus să nu asculte și să ne împlinească rugăcunea Maicii sale iubite. Drept-aceia, cu deplină încredere să cerăm tot creștinul, ajutorul Maicii lui Dumnezeu.

Presfântă Născătoare de Dumnezeu acum este prea fericită și din curată dragoste dorește, ca și noi să fim fericiți. De-aceia se și roagă pentru noi, ca și prin ale ei prea sfinte rugăcuni să ne pregătească mântuirea.

Iertarea greșelilor.

Dumnezeu XI după Rusaliu.

În sfânta Evanghelie de astăzi Iisus ne spune pilda omului împărat, care a vrut să ia seama servitorilor săi. Acest împărat închipuiește pe Dumnezeu, care necontenit ne cere seama de faptele ce le săvârșim în această viață. Prin urmare să nu gândim nic-odată, că n'am fi răspunzători de faptele noastre. Adevărat, de oameni le putem ascunde, dar nici-odată de Dumnezeu, judecătorul tuturor.

Omul împărat din Sf. Evanghelie și-a adus aminte, că unul dintre servitorii săi îi este dator cu zece mii de talanți. Aceștia erau bani mulți pe acea vreme; după banii noștri ar face câteva milioane de lei. Păcatele se aseamănă cu datorile, pentru că împovărează pe om întocmai ca și datorile. Servitorul acela n'a avut cu ce să-și plătească datoria. De-aceia stăpânul său a poruncit să-l vândă pe el, pe femeia și pe copiii lui, ca să plătească.

Păcatele noastre încă sunt uneori atât de mari, încât după dreptate cu nimic n'am putea să împăcăm dreapta mânie a lui Dumnezeu. Ba, prin păcatele noastre cădem în robie, ne vindem diavolului, iar prin pilda vieții noastre ducem la pierzare și familia ce-o avem.

Servitorul din sfânta Evanghelie de astăzi văzând că nu are cu ce să-și plătească datoria a înghenunchiat în fața stăpânului său și l-a rugat cu

lacrimi zicând: Doamne, mi-așteaptă-mă și toate ție-le voi plăti!

Și fiindu-i milă Stăpânului, l-a slobozit pe el și i-a iertat toată datoria. Întâmplarea aceasta noi o vedem cu ochii în toate zilele. Așa suntem și noi, ca servitorul sfintei Evanghelii de astăzi. Prin păcatele cele multe ne împovăram sufletul și nu putem să avem altă nedejde, decât mila lui Dumnezeu. Ca și acest servitor, noi cerem lui Dumnezeu, ca din curată milă să ușureze povara păcatelor noastre. Iar Dumnezeu ne iartă, așa cum a iertat omul-împărat pe servitorul său.

Să vedem, ce-a făcut servitorul sfintei Evanghelii de astăzi? Ieșind vesel dela Domnul său, a întâlnit pe un alt servitor, care îi era dator lui o sută de dinari. Așadar, cu o sumă de bani neasămănat mai mică decât aceea, cu care el a datorat domnului său.

Văzându-l, s'a năpâsthit asupra lui și începu a-l sugruma zicându-i: Plătește-mi ce-mi ești dator!

Sărmantul servitor a început a plânge și căzând la picioarele soțului său se ruga zicând: Măi așteaptă și toate ție le voi plăti.

Dar înimă servitorului celui dintâiu era de piatră. De binefacerea ce o făcuse cu el Stăpânul său și-a uitat cu totul, iar lacrimile soțului său nu l-au putut mișca. L-a legat și l-a aruncat în temniță, până ce-și va plăti toată datoria.

Așa suntem și noi. Semeniul nostru ne greșesc nouă, dar greșeliile lor sunt neasămănat mai mici ca cele cari noi le-am iertat Dumnezeu. Cu toate acestea nu suntem în stare să iertăm deapropoliu nici cea mai mică greșală, ci umblăm să ne răzbumăm și să-l pedepșim fără de milă.

Ceialții servitori văzând fapta soțului lor s'au dus și au spus stăpânului toate. Iar stăpânul l-a chemat la el și i-a zis: Sluăgăvicăna, toată datoria îți amintogătu-ți pentru-că m'ai rugat. Oare nu ți se cădea ție să-ți fie milă de soțul tău, cum mi-a fost și mie de tine?

Și mîniindu-se tare, l-a dat pe mâna muncitorilor, până-ce l-au plătit toată datoria.

Învățătura acestei pilde ne-o dă tot sfânta Evanghelie de azi. Domnul Hristos zice: Așa și Tatăl cel cereș va face nouă de nu ve-ți ierta fiecare fratelui său, din inimile voastre greșelele lor!

Să ne iertăm umii pe alții frațiori, iată învățătura sfintei Evanghelii de astăzi! Iertându-ne umii pe alții ne facem vrednici, ca și Dumnezeu să ne ierte și iertându-ne să ne deschidă porțile împărăției cerurilor.

S. P. PA.

Pildă vrednică de urmat

Ca în multe alte sate și în comuna noastră Clujșlea, din județul Putna, teatrul războiului s'a desfășurat cu atâta înverșunare, încât din cele patru locașuri sfinte u de credincioșii își auțut reamăniștii lor eterni către Apatosternicul Dumnezeu și din cele trei instituții de cultură, n'a rămas niciunul neatinat sau nestrictat de mâinile neprietinilor.

Intelegându-și monirea și ne-găsiind alte mijloace pentru a ajuta aceste instituții, elevii ai școlilor secundare: seminaristi, normalisti, liceisti, etc., ca și elevi, atât din comuna noastră, precum și din comunele vecine Bilești și Miroșeti, au organizat o serbare impunătoare, la care au luat parte persoane, aproape din județul întreg.

Era o adevărată minune să fi văzut cu ce nesăț sorbiau țărânii sfaturile așa de bine date de preotul D. Zurgavru, în conferința „Școala și foloasele ei”!

Au fost cu adevărat clipre neuitate de înălțare sufletească...

Țărânul a dovedit cu prisosință că știe și-i place să admire tot ce e patriotic, frumos și plăcut; și că sufletu-i înobilat cu simțăminte alese!

Isbucnea în furtunoase aplauze când melodia vre-unui imn patriotic redeștepta în el sentimente noi; sau când versurile vre-unor poezii patriotice îl făceau să fie dus în ce a fost odată la Mărăști, Oituz, sau Mărășești...

Deosemena era o deosebită plăcere să privești ce bucurie se vedea zugrăvită pe fețele tuturor, în timpul jocurilor naționale executate cu mult talent de d-soarele elevi: M. Vasiliu, A. Constantin, R. Paraipan și M. Constantin.

Costumele lor înecăntătoare ne făceau să ne ducem în gândul către alte timpuri mai bune, către o altă lume cu totul deosebită de cea de acum...

Banii, în valoare de câteva mii, strășiți la serbare, au rămas comitetului școlar pentru construirea noilor localuri de școală.

De luat în seamă e munea depusă de d-l Gh. Măreulescu primarul comunei.

Dorim din suflet ca pilda noastră să fie urmată și de alții, pentru-ă într-o bună zi să putem fi uniți sufleteste dela Tisa până la Nistru și din Carpați la Mare, căci „în unire stă puterea”.

C. BUNEA, seminarist.

Din Balta-Albă (Jud. R-Sărat).

În ziua de Sf. Ilie, la noi în comună, s'a desfășurat o frumoasă serbare cu un program bogat.

Din tragere de inimă pentru ridicarea poporului, a doi elevi din școli secundare, cu mare trudă și voință de fier, acești tineri, au reușit să dea această serbare care a plăcut mult la săteni.

Acești tineri n'au fost încurajați nici de fel din partea autorităților locale, ba mai mult li s'au pus piedici. Cei cari erau în drept să ajute o faptă așa de frumoasă nu au luat parte nici la serbare; au venit numai săteni.

Și ar fi de dorit, ca măcar pe viitor să nu se mai întâmple asemenea patimi mărunte. Satele au nevoie să înflorească și toți trebuie să lupte pentru acest scop.

I. S. MAROZ, sătean

Din Albac (Ardeal)

Această comună e în Munții Apuseni, unde a fost cubul lui Horia, și e curat românească, deoarece nu avem nici un străin în ea. Comuna după numărătorele vechi are o populație de 3600 de suflete greco-orientali. Avem biserică frumoasă și încapătoare, dar, durere că sunt mai încapătoare cele opt crăme ce le avem în sat, de te dimesți și te face groaza în Dumineci și sărbători cum bieții oameni își lasă banii și sănătatea în aceste localuri urâte de Dumnezeu. Comuna e bogată și gospodarii știutori de carte, dar sunt cuprinsi de patima beției. Dar mai vin și alte lucruri slabe: jocuri pe la toate crămele în zile de sărbători, la care l-au parte tineretul, și mă întreb până când va fi starea asta de lucruri triste? Vai și amar, de capul nostru! Ne doare pe oameni cu dragoste de ridicarea poporului, cum vedem că altă sate înfloresc prin cultura, prin înființarea de biblioteci, cum se ridică monumente celor morți pentru patrie. Dar la noi în sat: când va veni vremea aceasta? B nele se face ușor, nu e greu, dar numai bunăvoința să fie, dar la noi în comună nimeni nu se gândește la aceasta. În locul celor opt crăme, să fie cel puțin opt cititorii la „Cultura Poporului” și s'ar vedea ceva isprăvă mai bună.

Pe aceste cale intelectuali din comuna noastră sunt rugați să-și dea silința și să lupte împotriva acestor crăme, căci atunci și gospodarii noștri ar apuca calea frumoasă a binelui și a culturii.

Gheorghe Tedea a lui Visobun

Din Dolhești (Jud. Fălciu)

În ziua de sfinții Petru și Pavel, a avut loc în satul nostru o frumoasă serbare de fine de an a școlii din localitate.

Încă de pe la amiază oamenii însetați de lumină și cultură, din acest sat răzesesc, au umplut localul școlii atât de încapător. Școala a fost ridicată de așostatul Neculai Ioan mare proprietar din localitate. Deschiderea serbarii s'a făcut cu slujirea steagului școlar, dăruit de d. N. Tiron, prefectul județului. Ceremonia sfîșirii steagului a fost oficiată de părintele Antonie Răileanu, împreună cu cântăreții; răspunsurile au fost date în parte de elevii școlii conduși de d. învățator C. Horez și d-soara Filon. A urmat o mică pauză apoi corul a cântat „Pe-al nostru steag”, după care au urmat poezii, recitări și jocuri conduse de d-soara Filon. S'au jucat două piese de teatru. După aceasta a urmat împărțirea premiilor elevilor cu merit, din Dolhești și comuna Bradicești. Serbarea s'a terminat cu o scurtă și caldă cuvântare înmăntă de d. învățator Horez prin care a arătat foloasele și roadele muncii unui an întreg, mulțumind, celor de față, pentru sprijinul dat, iar gospodarii la rândul lor au aplaudat ne făinosul învățator. Prin tre persoanele de față au fost: familia învățătorilor C. Ionescu, Bedreagă și C. Horez, primarul, notarul și alții.

C. ANUȚI, cântăreț.

Din Chițina (Jud. Tighina)

În ziua de 3 August, a fost o însemnată pentru ocoul silvic Tighina. În această zi vrednicul șef de ocol, d. Z. P. Smetchi doctor în silvicultură, a părăsit pe acei peste 80 subalterni ce-i aveea, d-sa primind postul de inspector silvic la Chișinău.

La despărțire d-sa a ținut o cuvântare, rugând sărutor ca tot personalul acestui ocol, și mai pe departe, să în acei 10 ani cât a fost d-sa la cârma ocolului, ascultând de acum înainte de d-l inginer silvic Comușnișchi, care rămâne în locul d-sale.

În cuvântarea d-sale, a lăsat ca o iocană, urmașilor săi, următoarele trei învățături:

1. Fiecare să-și aducă aminte că trăiește în Ţara Românească și la cârma aceste țări este un Rege și o armată care trebuie ajutăți în timp de nevoi, cu brațele noastre.
2. Fiecare să-și aducă aminte de jurământul depus înainte de-a intra în serviciu, apărând până la sacrificarea vieții interesele silvice.
3. Să se ferească fiecare ca de un șarpe veninos de politică, fiindcă un funcționar cu suflet românesc și cinstit, nu trebuie să facă parte din partide politice ci numai să-și vadă de funcțunea sa.

De o bucată de vreme, la toți oamenii de bine din comuna noastră, vin mereu anonime dela niște oameni cu sufletele înobilate. Autoritățile

în drept ar trebui să pue capăt unei astfel de stări de lucruri. I. MIRON

Din Fizeșul-Gherlei (Jud. Sălaj-Dobâca)

La 2 August a avut loc sfîșierea bisericii gr. cat. din Fizeșul-Gherlei, dându-i-se hram „Sfinții Arhangeli Mihail și Gavril”. La domnia poporului, sfîșirea a săvârșit-o Prea Sf. Sa Dr. Iuliu Hossu, Episcop de Gherla, care prin prezența P. S. Sale a făcut ca această zi să fie o adevărată zi de sărbătoare.

Dimeinea în sunetul clopotelor a sosit P. S. Sa în comună, însoțit fiind de d-nii Dr. Domide și Vaida canonicii, Dr. Bob profesor de teologie, D. Manu profesor de teologie, deputat și părintele Deac. Primirea P. S. Sale a făcut-o notarul comunei d. Iuliu Pall la poarta triumfală ridicată în acest scop, de unde, după ce le notarul i-a urat un „bine-a-ți venit”, s'au intrat la biserică; aici a fost întâmpinat de comitetul parohial în frunte cu preotul din localitate d. Vlăduț P. și preoțimea din întreg tractul protopopes.

Poporul de aici precum și din împrejurimi, mult de tot, a luat parte la sfîșirea bisericii.

Prea Sfîșia Sa a oficiat sfîșierea bisericii, sfîșindu-o mai întâiu pe din lăuntru. Cu cântări și rugăcuni s'a înecunjurat biserică de trei ori, sfîșindu-se și pe din afară; s'a bătat apoi în ușa cu cuvintele „deschide-ți boeri porțile”, iar după intrare s'a citit „Rugăciunea sfîșirii”.

După depunerea moaștelor în sfântul altar, s'a oficiat serviciul divin la care a dat răspunsurile, corul țărânilor din localitate, conduși de vrednicul preot local pe care P. S. Sa Episcopul a binevoit să-l și nume paroh al acestei comuni.

La sfîșitul serviciului divin P. S. Sa a ținut o cuvântare norodului, care a ascultat în dragoste, sorbind cu sete sfîșitice cu adevărat sfinte ale P. S. Sale, care i-a îndemnat la poeză și sfîșenie.

La ora 1 și jum. s'a sfîșit serviciul divin, după care lumea s'a împărțit pela case.

După masa P. S. Sa a primit și făcut vizite pela diferite familii din comună, după care a urmat ospățul dat în onoarea Presfinției Sale.

În legătură cu aceasta „Reuniunea de cântări” din localitate, a dat sara o serbare teatrală-corală cu un program bine întocmit, la care a luat parte și P. S. Sa Episcopul. Programul a fost „Lugojana”, cor mixt de I. Vidu cântat de corul țărânilor din localitate; Moise Păcurarul, piesă teatrală jucată de țărâni de la noi și d-soara V. Suceu învățătoare, sfîșind cu „Răsunețul Ardealului” cor mixt de S. Vidu.

După serbare P. S. Sa a plecat la reședința.

Cine a văzut sfîșirea bisericii din Fizeșul-Gherlei, nu va putea uita multa vreme această zi de sărbătoare, când Prea Sf. Sa Episcopul a binevoit să se pgori în mijloc credincioșilor săi, e ri credincioși au știut prețui pe P. S. Sa primindu-l cu drag în mijlocul lor ca pe un binefacător și cap al bisericii creștine.

I. S.

Din Lerești (Jud. Mușcel)

Duminea 3 August, în parcul Dr. Severanu din comuna Lerești-Mușcel, a avut loc o frumoasă serbare campanească urmată de bal, serbare organizată de către d-nii I. Fiecă primarul comunei, M. Șch ancu dirigintele școlii, preotul I. Polceș și alți fruntași ai satului, cu concursul mai mult r studenți și studenți din Mușcel.

Această serbare, s'a dat în folosul stră-gerei fondului trebucinos înființării unei biblioteci a satului, pentru repararea școlii și bisericii din sat, cum și pentru ajutorarea caminului studenților lipsiți de mijloace din Mușcel; cămin care a luat ființă în capitală, încă din anul trecut. Lume multă din comuna Lerești, din satele învecinate, cât și de la Câmpulung, a ținut să înțurzeze această frumoasă serbare.

Programul serbarii, a fost bine executat, sub conducerea d-lui M. Popescu Șohiancu, dirigintele școlii, ajutat fiind de către studenții Petre Ionescu-Voinesti, I. Dumitrescu, I. Vișoianu-Vișoi, Enescu-Bughea și alții.

Dintre persoanele cari au luat parte la mărirea succesului material al acestei serbari, notăm pe d-nii Dr. Criștiam Mușcalianu profesor Universitar, D. Ghiteșcu președintele asociației absolvenților școlii superioare de comerț, ș. a.

Frumoasă și lăudabilă inițiativă, a celor câțiva fruntași ai comunei Lerești, ar trebui să fie imitată, de către toți fruntașii satelor din Mușcel, mai cu seamă astăzi, când aproape totul trebuie așteptat de la inițiativa particulară și foarte puțin de la stat.

D. S.

Din Brebu (Jud. Prahova)

În ziua de Sf. Ilie, a avut loc în comuna noastră, sfîșirea noii biserici.

În această localitate pitorească,

PEN TR U S A T E N I

RAVAȘE DELA SATE

Anul acesta a fost cam seccetos. Gospodarii noștri sunt îngrijorați din pricina nutrețului. Unii chiar și-au vândut sau vor să-și vândă din vite ca să-și poată ierna mai bine vitele rămase. Stau deci în fața unui lucru greu de deșegat, dacă nu se vor gândi la înlocuirea nutrețului obișnuit cu altfel de nutrețuri mai puțin obișnuite. Prin urmare este bine să facem cunoștință cu aceste nutrețuri, ca să ne folosim de ele, iernându-ne bine vitele și să nu fim silși să le vindem acum cu prețuri de nimica. Ne vom folosi de aceste învâlminte și atâtădată, când vara va fi ploioasă și nu ne vom putea usca nutrețurile cum se cade, ci vom avea numai nutrețuri de slabă calitate, cari sunt inferioare nutrețurilor despre care vorbim în acest articol.

Putem avea nutreți foarte buni din frunzele unor copaci și pomii, dacă le știm recolta (aduna), usca și așeza pentru păstrare. Vine deci dela sine întrebarea: cari copaci sau pomi au frunze bune pentru nutreț, cum și când trebuie tăiate, uscate și păstrate până în iarnă?

Înainte de a răspunde acestor întrebări trebuie să ne încredințăm despre puterea frunzelor de nutrire în general și varietății acestei puteri după anumite vremi ale anului. Un profesor de agricultură, cu numele Possler a făcut cercetări îndelungate, examinând atât diferite frunze, cât și frunzele aceluiaș copac sau pom, tăiate de pe pom din luna în lună și auzele dela 20 Maiu până la 1 Noembrie. El a aflat că frunzele uscate la soare sau umbră conțin 13% apă, adică dintr'o 100 kg. de frunze uscate a soare 13 litre apă, rămânând încă 87 kg. alte materii. A mai aflat, că cu cât frunzele sunt mai tinere, cu atâta conțin mai multe materii arotoase, materie care se găsește în mare cantitate și în popoșii și tocmăi din această căruză curuzului (păpușoi) este una dintre cele mai nutritive plante atât pentru om cât și pentru animale. Foile puțin galbene nu sunt bune la nutreț; iar foile cari se tăie înainte de înflorire cuprind mai multa materie arotoasă decât cele tăiate mai târziu.

Ca nutreț se pot întrebuința mai

Frunzele de pomi ca nutreț

cu folos frunzele de sație (răchii) stejar, teiu, plog, frasin, viță de vie, cires, prun, măr și păr. În caș de mare nevoie sunt bune și frunzele de fag sau orice alt copac. Timpul cel mai potrivit pentru facerea frunzarilor este dela 20 August până la 20 Septembrie. După aceasta dată lăstăii, crenguțele și frunzele se întăresc și nutrețul este mai puțin căutat de animale.

Frunzele se tăie de pe copac cu ajutorul unei sacurițe. Se vor tăia, începând din vârf numai ramurile cele mai mici, iar vârful se va lăsa netăiat. După ce crengile vor fi tăiate se vor tăia de pe ele frunzele, împreună cu crengile mici, cari apoi vor fi tăiate la umbră să se usuce, căci s'a observat că frunzele uscate la umbră sunt cu mult mai hrănitoare decât cele uscate la soare. Crengile despoiate de frunze se vor aduna grămadă și ne vor folosi pentru foc. Frunzele întinse ca fânul se vor întoarce, apoi se vor face cășite sau clăi în jurul unor pari, sau se pot face gireadă între două rânduri de pari.

Se bat în pământ pari groși de 250-3 metri înălți, la depătare de 1 metru și jum. unul de altul pe un rând. Pe alt rând în fața celor dintâi și la o distanță între ei tot de un metru și jum, se vor înfige (bate) alt rând de pari ca și cel dintâi. În felul acesta am avea un fel de porumbur sau patul neîngrădit. În cuprinsul acesta se așează frunzele. Se pune la început pe jos un așternut (podină) sau o grămadă de crai sau mărcăni fără frunze. Se pot așeza crengile despoiate de frunze. Peste ele se va așeza un strat de frunze, de grosimea cam de 60 cm., adica de jum. metru și ceva. Peste acesta se pune un strat de pac de grâu tot de aceeaș grosime. Se mai pune iarăși un strat de frunze, apoi iarăși pac umplând până sus. Pe vârf vom așeza pac peste care punem niște crai ca să nu-l sufle vantul. Se pot așeza niște drugi la capătul cărora se așează niște grăuți, pietre sau buturugi.

Frunzele se dau vitelor întocmai ca orice alt nutreț. Otor le dăm iarna pe turis.

T. FLOREȘU

Din Tătărași (Jud. Fălciu)

Ziua de sf. Prooroc Ilie, a fost o zi măriată pentru locuitorii satului nostru: Tătărași de jos și de sus. În această binecuvântată zi, s'a serbat hramul bisericii sf. Ilie și s'a dat și o mare serbare lângă curtea bisericii. Inițiativa serbarii, a fost luată de hramul învățator Th. Gaiță, din Satul de jos, ajutor de un comitet, având în frunte pe d-l Matran, primarul comunei, și cu concursul șefului secției de jandarmi.

Serbare a fost pusă sub patronajul d-lor: N. Tiron, prefectul județului, Dragomirescu inspector școlar, David director școlii normale, P. Bogdan revizor școlar și Andrei Ionescu inginer silvic. Scumpul serbari a fost ca din banii adunați, să se poată termina construirea a două noi localuri de școală, — cele vechi fiind nelncapătoare — și în adevăr, rezultat a fost multămit, căci s'a adunat peste șase mii de lei.

Programul serbarii s'a îndeplinit întocmai și s'a combut din trei părți. În partea întâi d-loan Zelea-Codreanu profesor la liceul „Cuza Vodă” din Huși și fost deputat, a ținut o cuvântare, vorbind numai cum d-sa știe să vorbească norodului, despre însemnătatea școlii”. Conferențiarul, a fost ascultat cu mult drag. În partea a doua a urmat corul și recitări, iar în partea treia, s'a jucat piesa „Negustorii satelor” de d-l Sp. Ionescu, cu concursul tinerilor învățatori dela cursurile pedagogice din Huși. Și anume d-nii: D. Petrei Vaslui, N. Plop, St. Burghiea, Gh. Osman, Zafiră Mihăila, Ecăț. Balan, Elena Ocriș și Ant. Iancu din Fălciu; Evgh. Ionescu din Iasi; D. Chiariacan, Costache, Th. Ene, Gh. Ciocărlan și I. Popa din Tutova și d-ra D. Mărcăni din Suceava. Reușita piesei a fost bună.

După serbare a urmat bal, luând parte tot norodul satelor și din împrejurimi. Din orașul Huși notez pe d-nii: I. Z. Codreanu, Popescu, Demetrescu, Bahrim, Morariu, Tucanu, profesori la liceul „Cuza Vodă” și Școala Normală; Gh. Teodoru, C. Popov, D. Porocnicu, D. Pivniceru, advocați; cum și studenții: Hamangiu, Matan, Bujeniță, Fordea, Costăchescu, Șandra și alții.

În caș ce pot face oamenii buni, la un loc și dacă s'ar înghieba asemenea serbari, la zile mari, în toate satele, câte nu s'ar putea realiza; căci a aștepta totul dela cârmuire, e foarte greu, și se poată face tot ce trebuie, reparări de școli, apoi dispensare, imfermerii, ridicându-se astfel valoarea de întineric ce acoperă satele! Silican

Din satul meu: Solonț

Sat de muncitori cu palmele și cu vitele, așezat la poalele munților cu petrol, fabrici de sticlărie, cherestea și var, își duce viața liniștită, la binecuvântata muncă.

Locuitorii sunt toți români, și printre dânsii nu este niciunul care să știe ceva despre vechimea satului, căci dovezile lipsesc; atâta știu, că satul e mutat aici de mai bine de o sută de ani. Totuși, ca sat mai mare, n'a rămas în urma altor sate, de oarece a fost ajutat de înflorirea industriei din văle lui.

Programul serbarii s'a îndeplinit întocmai și s'a combut din trei părți. În partea întâi d-loan Zelea-Codreanu profesor la liceul „Cuza Vodă” din Huși și fost deputat, a ținut o cuvântare, vorbind numai cum d-sa știe să vorbească norodului, despre însemnătatea școlii”. Conferențiarul, a fost ascultat cu mult drag. În partea a doua a urmat corul și recitări, iar în partea treia, s'a jucat piesa „Negustorii satelor” de d-l Sp. Ionescu, cu concursul tinerilor învățatori dela cursurile pedagogice din Huși. Și anume d-nii: D. Petrei Vaslui, N. Plop, St. Burghiea, Gh. Osman, Zafiră Mihăila, Ecăț. Balan, Elena Ocriș și Ant. Iancu din Fălciu; Evgh. Ionescu din Iasi; D. Chiariacan, Costache, Th. Ene, Gh. Ciocărlan și I. Popa din Tutova și d-ra D. Mărcăni din Suceava. Reușita piesei a fost bună.

După serbare a urmat bal, luând parte tot norodul satelor și din împrejurimi. Din orașul Huși notez pe d-nii: I. Z. Codreanu, Popescu, Demetrescu, Bahrim, Morariu, Tucanu, profesori la liceul „Cuza Vodă” și Școala Normală; Gh. Teodoru, C. Popov, D. Porocnicu, D. Pivniceru, advocați; cum și studenții: Hamangiu, Matan, Bujeniță, Fordea, Costăchescu, Șandra și alții.

În caș ce pot face oamenii buni, la un loc și dacă s'ar înghieba asemenea serbari, la zile mari, în toate satele, câte nu s'ar putea realiza; căci a aștepta totul dela cârmuire, e foarte greu, și se poată face tot ce trebuie, reparări de școli, apoi dispensare, imfermerii, ridicându-se astfel valoarea de întineric ce acoperă satele! Silican

Și întorcându-mă la satul meu, fiindcă până acum era numai școlă, cu două săli de clasă, în primăvara trecută, s'a pus în construcție alte două săli și cu ajutorul lui Dumnezeu, în Septembrie, vor fi puse la îndemâna micilor școlari. Satul n'a ajutat decât puțin la ridicarea lor, având și el atâtea nevoi, și fiindcă și dela săteni s'au strâns sume destul de mari, fruntașii satului s'au gândit a alt mijloc de a aduna banii mai ușor, acela obișnuit al serbarii, pentru ca sălțile să fie terminate. Serbarea a fost organizată de d-l S. H. Codreanu, președintele comitetului școlar de construcție, însoțit de d-l inginer L. Căioli și d-nii învățatori C. și Gh. Spiridonescu Gh. Fainiță și Gh. Comanescu. Serbarea a avut loc în ziua de 27 Iulie, sub ocrotirea d-lui prefect Mircea Costăchescu și a d-lor deputați de Bacău. Însoții și de d-l revizor școlar, au sosit în sat iar la școală au fost întâmpinați de săteni îmbrăcați în hainele lor mândre de sărbătoare. Au vizitat noul local, felicitând pe celele muncesc în această direcție.

Sara s'a jucat comedia „Cmel-cmel” de V. Alessandri de către elevii de curs secundar. Succesul a fost desăvârșit. D-nii C. Căciș, el. 7-a Codreanu el. 8, d-soarele: M. Spiridonescu el. 8, D. Spiridonescu și Valeria Procopie amândouă el. 5-a au fost bine în roluri.

În partea a doua muzicală, lumea a putut aprecia frumosul talent al d-rei Vidina Spiridonescu, ea cântând câteva cântece naționale cu vocea și la vioară. D-l C. Codreanu a cântat cu vioara „Ave Marie” bine. Serbarea s'a terminat cu un bal frumos, unde am petrecut cu toții. D-l prefect, d-nii deputați și d-l revizor, au jucat hora la un loc cu sătenii. La piecarea d-l revizor I. Mihăilescu, a lăudat satul cu toți oamenii lui buni, mărișurind că în toate părțile, unde a fost, nu a văzut ceva mai frumos; o dragoste mai mare pentru școală și o unire atât de puternică între fii aceluiaș sat. Mulțumesc d-lui S. Codreanu, lăudând inițiativa și munca depusă pentru ridicarea școlii.

A fost un câștig de treizeci de mii lei, cu care se poate termina localul, care costă în total 150 mii de lei.

Pe această cale aducem mulțumiri d-lor inginer Ghemuleț, șeful schelei petroliferă „Solonțului”, Bayer directorul fabricii de sticlărie localului. Serbarea s'a terminat în mijlocul mulțumirilor tuturor, căci a fost un prilej de întâlnire, de tot ce are mai bun împrejurimile și o apropiere firească între săteni și conducătorii lor.

MIHAI PUSCALĂU, student.

In atenția d-lor Jandarmi!

Nu mai există boala de vite cunoscute, dacă fiecare gospodărie își va îngriji regulat vitele cu sarea antisepctică nutritoare

DESINFECTOR

Un pachet de un sfert de kg. împune cu instrucții asupra modului de întreținere, costă 20 lei. Pentru conștientizarea trimitem un pachet postal, conținând 20 pachete de câte un sfert de kg., contra cost de lei 200 trimis înainte sau după de lei 200 în rauburu.

La comenzi rugăm a indica exact comuna, județul și posta ultimă.

SOOS & COMP.

Reprezentant pentru țara, firma: **SOOS & COMP.**

Târgu-Mureș, Str. Principesa Mărioara No 2

D-nii învățatori și jandarmi fiind în legătură cu gospodarii sunt rugați să răspundă și explicie gospodarii marelui folos al acestor preparate. Pentru acest sprijin le acordăm 100 lei remiză după câte un pachet postal conținând 20 pachetele a un sfert de kg. am un pachet.

ABONAMENTUL: Pe un an 200 lei. Pentru săteni, învățători, profesori, preoți, studenți, funcționari, meseriași și muncitori 150 lei pe un an. Abonamentul se plătește înainte; se face abonamente și pe jumătate an

Cultura Poporului

Abonamentul pentru instituții financiare, biblioteci, cluburi și localități publice 300 lei. Pentru sprijinitorii foaii minimum 500 lei. În America 3 dolari. În Jugoslavia 100 dinari pe an. În străinătate 300 lei pe an

Dela redactorii din America.

Doamne, nu sunt vrednic să intri sub acoperământul meu

Pe timpul când Domnul nostru Iisus Hristos era în lume, El călătorea din sat în sat, din cetate în cetate; vorbea oamenilor despre împărăția lui Dumnezeu; vindea pe cei bolnivi, și învia pe cei morți. Trecând El odată prin cetatea Capernaum, un sutaș păgân i-a spus că el și familia sa erau foarte bolnivi. Iisus primește rugărea sutașului, și promise că va merge. Atunci sutașul tremurând de frică zice: Doamne, nu sunt vrednic să intri sub acoperământul meu, ci zi numai cu cuvântul și se va vindeca sluga mea. Domnul nostru Iisus Hristos auzind aceste cuvinte din gura sutașului a zis: adevăr zic vouă, că nici în Israel n-am aflat atâta credință. Și din acel loc, fără de a merge la casa sutașului, vindea pe sluga sa în acel ceas. Sutașul acesta parcă e o piază scumpă răcătă prinire atele ordinară. Câtă credință a avut el față de Iisus Hristos! Și cât de mult și-a iubit el sluga sa! Sutașul era om păgân, dar totuși auzind el despre Iisus Hristos și despre minunile ce le făcea în lume, a crezut că Iisus îi va putea vindeca pe sluga sa. Și și-a recunoscut încă și păcatele sale. Pentru aceea a zis el către Iisus: „Doamne nu sunt vrednic să intri sub acoperământul meu, ci zi numai cu cuvântul și se va vindeca sluga mea”. Ce pildă frumoasă ne dă nouă acest sutaș! Dar noi nu-l înțelegem. Sau că nu voim a-l înțelege. Câți oameni sunt astăzi în lume, cari se pretind pe sine a fi creștini, și nu păgâni ca sutașul, și cari, când dau de vr'un năcaș, alergă în toate părțile să capete vr'un ajutor, și dacă nu-l capătă se vază, și cere și el ajutorul lui Iisus. Dar cu toate vazele lui ajutorul lui Iisus nu vine. Nu vine pentru că el nu se roagă cu inimă curată, El nu și aduce aminte de cuvintele sutașului. Și nu se întreabă singur pe sine, că oare vrednic sunt eu ca să intre Iisus în casa mea? Și dacă nu-i vedine, să se căsădească de păcatele lui, și să-i îndrepte cugetul către Dumnezeu, și cu inimă și sufletul curat să zică și el ca sutașul: Doamne nu sunt vrednic să intri sub acoperământul meu, ci zi numai cu cuvântul și se va vindeca sufletul meu. Și atunci de bună seamă că ajutorul va veni. După cum zice Psalmistul David: „Din neaș am chemat pe Domnul și m'a auzit întru desfătări”. „Domnul este mie ajutor și nu mă voi teme ce-mi va face mie omul. ps. 118 st. 5-6. „Inimă înfrântă și smerită, Dumnezeu nu o va urgisi” ps. 50 st. 18.

Sutașul din Capernaum, pe lângă credința ce a avut-o față de Iisus Hristos, el a mai avut și o iubire foarte mare față de sluga sa, pentru care s'a rugat de Iisus ca să-l vindece. Oamenii de azi ca să nu vorbească de stăpânitori și slujitori, nu numai că nu se iubesc unii pe alții, cum a iubit sutașul pe sluga sa care îi era supus lui, ci ei nu se interesează și nu și iubesc nici chiar sufletele lor. Ei se urăsc unii pe alții... Se disprețuiesc... Se înșală unul pe altul, ba ce e mai mult, ei caută să se răbănuie unul asupra altuia pricinuindu-și și cel mai mare rău, demultorii chiar moartea.

E mare deosebire deie, între sutașul de pe timpul lui Hristos, și între oamenii de azi. Sunt aproape două mii de ani decând Hristos a vindecat pe sluga sutașului, — decând a stabilit religia creștină pe pământ. Dar durere, căci eu cât ne-am depărtat de acel timp, cu atât și religia creștină a slăbit, iar credința în Dumnezeu, și iubirea față de aproapele a scăzut. Dar de știut e că Dumnezeu lasă pe om în voie. Nu-l oprește delă nimic. Poate face ce vrea. Cum zice Apostolul Pavel: „Toate-mi sunt libere, dar nu toate-mi folosesc”. Inșă odată și odată trebuie cu omul să-și deie sama pentru toate, și după cum pentru faptele bune va fi răsplătit cu bine tot așa pentru faptele rele își va primi pedeapsa cuvenită.

Să ne aducem deci aminte de vorbele sutașului și de credința lui. Să avem și noi credință în Dumnezeu, și să iubim pe aproapele nostru. Și nu numai pe mai marii noștri, ci și pe supușii noștri. Și atunci vom putea avea pe Hristos în casa sufletului nostru.

Preotul Grigoria I. Costo, St. Paul Minn.

SCRISORI DIN YOUNGSTOWN, OHIO

Duminecă 29 lunie, a fost pentru romanii din Youngstown, o zi de mare sărbătoare. După trei ani de zile, parintele I. Podaș, fost protopop ortodox în America și preot în Youngstown, s'a înapoiat din nou din România, la urma sa și poporul său, pe care l-a iubit din toată inima și pentru care a făcut mai mult decât oricine dîmte cei trimiși să conducă pe romanii de aici.

Înainte de amiază parintele Podaș a slujit în biserica plină de lume ca și în ziua învierii și a rostit o minunată predică, arătând că creștin și numai celibe iubesc adevărul, celce propaga adevărul și dacă să cere suferire și moare pentru ad-văr și dreptate. După amiază „Clubul cultural Olteanu,” a ținut în onoarea părintelui Podaș, o ședință festivă.

M. T. ROMAN

LA MORMÂNTUL LUI LUCA ARBORE

În Aprilie anul trecut s'a împlinit 400 de ani de la moartea tragică a hatmanului Luca Arbore, parcalab și portar de Suceava. Din ordinul cumpului Ștefan-Voda, căzu în Aprilie 1523, la Hârâu, sub secură călăului, capul viteazului care apăraseră Sucoava contra atacurilor năprasnice ale joimicilor lui Ion Albert, craul Poloniei și care ca sfințic militar întovărășise pe Bogdan Vodă Chiorul în lupta sa de răsunare până sub zidurile Căminței și ale cetății Leovului. Oșada s'a rostie de cătră acia, pe care ca copil îl purtase pe brațe și cărui ca epitrop, descăl și sfințic îi păstrase și-apărăse tronul în timpul căi era minor. Urgia ingratitudinii lova pe un om care fusese „un braț și o sabie” pentru țară și care împărțise cu trei domni rânile în răboace și grilele cărmuirii în timp de pace. Fapta acesta macabră apare ca o crimă odioasă, într-un-cât banala de trădare n'a putut fi dovedită. A-bore muri ca un mucenic „n-ai dovedit, nici giudecat”. Istoria și-a roșit verdictul contra cumpului lui domn, care ura pe hatman pentru că acesta nu ținea seamă de pornirile juvenile ale copilăndului de pe tron, ci își avea ochii pironți asupra intereselor țării. Ura și zavistia au curmat în mod brutal firul unei vieți rodnice și imbielsugată în merite pentru țară. Cronicearii condamnă fapta crudă și sângeroasă, coalificându-o drept crimă de stat. Poștii imprimată din faptele de vitejie ale hatmanului vie inspirație pentru creațiile lor.

Costaki Negruzzi, Constantin Stamate și decurând Delavrancea au incunurat pe Luca Arbore cu aureola eroilor legendari, ridicându-i în opere lor frumoase monumente literare.

ATENEUL POPULAR TATARAȘI DIN IAȘI

MASA ÎN GRĂDINA DIN CLUJ LA CARE AU LUAT PARTE 560 DE MOLDOVENI EXCURSIONIȘTI.

MARAȘESTI

La 19 August s'au împlinit șapte ani dela nemuritoare luptă data de vit-jii noștri la Mărășești. Această iconă înaltătoare va rămănea neapărată, vie, în inimile românilor.

Mame gârbovite, în pragul tindei, cu ochii și lacrimi în naframa încă feciorul sa se întoarce, deși știu că a murit demult,

Fete mari, cu piepturi sbucimate și cu mărgele de lacrimi în naframa, zadarnic mai aștepta, la cumpena fânăni, — când soarele se lasă după deauri, — pe cei ce fuera o donă din frunză, pe cei ce purta flori la palare și noroc în cale, pe cei ce strângea mijlocul și-i fura o sâratură de pe buze...

Și toți din aceștia nu se vor întoarce acasă, căci au rămas de-apururi la Mărășești...

Lupte groaznice au fost și la Valea Călugărenilor și la Baia și în Codrul Cosminului și la Racova și la Podul lui, dar niciari nu a fost o înclășare mai puternică a morții, un vifor de plumb și un iad mai înfricoșător, niciari, nu s'a cerut mai mare jertă, niciari plugarii români nu și-au aratat vitejia în așa măsură, ca aici, la Mărășești. Oștii și au murit senini, fericiți, ca pot apăra cu viața lor ultimul colț al Moldovei. Mărășești au rămas G-igota neamului nostru, unde ne-am răstignit și-am învial!

Icona aceasta — simbolul tuturor romanilor — va rămănea pururi vie, căci niciodată nu se va putea înăbuși glasul morților din morminte; și acioara cari au sărutat țara în clipa trecerii la vecinicie; și acioara cari au fost acoperiți de vil de tranșee.

La Mărășești, țărișoara noastră, fără cruțare și-a îngropat fi și dragi ce-i mai rămasesera din alte lupte, de pe Ol, dela Jiu, dela Cerna, dela Otuz. Neprerenti cătră frunză și ia-bă ne lovia în inimă. Vroiau să spargă și zidul de împotrivire al piepturilor noastre dela Siret, ce ne mai rămăsese, pentruca lași, vechea capitală a Moldovei, cetatea lui Ștefan cel Mare, să fie înclășărită. Acesta era planul lui Mackensen, spărgătorul de fronturi; dar la Mărășești, ca și întrușul Mathaș Corvin la Baia, ca hoardele suit-nului Mohamed la Valea Călugărenilor, a fost zdrobit de oștire mică, românească.

Plugarii români, stăfii nu oameni, trupuri deșrate, cu brațele osoase, cu obrazurile ca de ceară, — săpate durerea și energia în ele, — cu hotărârea în ochii stinși și cu disprețul morții încadrată pe frunțile întunecate, hrâniți mai rău ca dobitoacele, zi și noapte, luptau în tranșee, înfruntau ploaia de foc până ce moartea îi prăvălia fără simțire, alături cu pușca înclășărită între degetele ca de oțel.

Nici unul din acești plugarii nu căutase să-și aperse pielea, nici unul din ei nu se adaptosise la partea sedentară, nici unul nu vorbea împotriva „fior de bani gata” cari petreceau la l și și nu veneau cot la cot în luptă; plugarii ascultau de o singură conștiință: sa moară pentru țară.

La Mărășești, au fost lupte crâncene, două săptămâni deșărândul.

Veșnic baraj de tun; furtună de obuze și ghulele de toate calibrele; ploaia de oțel a mitralierelor; pământul se clătina d'n temelii. Erupția unei vulcani părea aici. Fum, plumb, obuze între cer și pământul îmbăscit n săge, covor de cadavre. Din zi în zi luptele se înfățau. Venise ziua de

6 August 1917. Ziua cumpilă. Ziua de decdere a soartei României.

Lușmanii cu toate rezervele lor, valur-valuri, ca un potop să nimească tot în cale, au încercat pentru ultima dată să spargă frontul. Soldații noștri, regimentul 32 Mreca a luptat plept la plept, la baionet. Cei din regmentele 34, 35, 40 infanterie și 9 vanatori luptau la disperare; alții deșbrăcați în cămași, aducând groaza în dușmani. Divizia 13 a adus jertfa și primosul de morți, care a fost înclășărit cu divizia 14 de moldoveni, din care făcea parte și acel ce scrie aceste rânduri.

Mackensen, spaima lumii, la Mărășești a fost batut de romanii. Armata lui în debandada și pusa pe fuga.

Plugarii au arătat omenii civilizate că nu se poate trece peste trupul lor, că nimeni nu poate înfrânge în luptă dreapta; și acii cari încerca să nimească poporul român, „toți se vor face o apă și un pământ”, afirmația lui Eminescu.

Cu acest prilej, cu victoria dela Mărășești, țărânul român a șters o legendă tristă, pe-tru todeauna vena dela ciasa conducătoare de sus; țărânul nu este conștient, nu este chemat încă la o viață socială.

Țărânul român, a dovedit că dacă nu și-au carte — tot din pricina celor de sus — știe să lupte, să moară cu dăin pentru țara, să aiba cel mai bine dezvoltat simțul de conservare a pământului țării sale.

Țărânul român, la Mărășești, a spălat toate păcatele trecutului nostru de 50—60 de ani în urmă. Prin purgatorul jertfel faraseam, primmoartea ce a secerat mil de vieți, s'a născut o altă Romănie, dar care trebuie să fie nouă, ca să dăinuiească.

Țărânul român a dovedit că în popor sunt toate izvoarele vitale ale nașunii noastre; ca jos e viața sănătoasă de unde sa pornească edificiul sănătos al Romăniei întregie; și că sus e doar un cadavru politic.

Victoria armelor dela Mărășești a adus și victoria socială: democrația adevăată, ridicarea poporului.

Politicianii vechilor partide să învețe dela Mărășești cum se ridică poporul împilat, cum să deoparte căpetele unei oligahii nedrepte; iar generația tânără, care acum deșteagă rosturile vitejii pe cărțile de studiu, învețe și ea, că credința de țară, de popor, de patrie, poartă dela Mărășești.

La Mărășești ne-am răstignit și am învial. **CONST. CEMAN-RACOVITĂ**

Pe drumul literaturii

OLTULUI

Deoparte și de alta străjerii de veacuri Păș-se năvălirea năprazniciei ape. Cu brațe vanjoase, cu p't de granit O țin între maluri, jurăți să nu scape;

Căci multe neajunsuri ar face în cale Acest nebanat de flu de împărat. Ce'n vremea străveche din dorul deducă lși lasă păciniți plângând neincetat...

Deatuncea se scursă un secol de veacuri Și dorul năprasnic de casă 'l apucă, Ar vrea să-și găsească comora pierdută...

Zadarnic, căci munții cărarea-i încurcă!

Ce jalnic suspină și cum se trăneste Cu fruntea deșteacă, țiemila de dănsul... Chiar paznicii severi le lacrimă ochii lși blestemă soarta și-ș spănde plânsul. **FLORESCU-BALNICI**

CETATEA ISMAIL

În cele din urmă, Ștefan cel Mare renunță definitiv la mărețul său plan și chinuit până la încordare de durerile suferite, precum și de rana ce o căpătase în actul de la Chilia, își de slășitul, plâns de intraga Moldova pentru care jertfise totul. Aceasta a fost la ziua de 2 Iulie 1504.

În tot timpul vieții lui, Domnitorul Ștefan cel Mare a zidit 40 de Mănăstiri cari înseamnă 40 de răboace avute. Printre ele se socoteste și Sf. Nicolae din Chilia-Nouă, care a fost zidită în anul 1484 de arhitectul italian Ioan Provana. Această biserică e făcută sub pământ și are la intrare, pe pragul de deasupra, burlul Moldovei și leatul în care a fost clădită.

După Ștefan, urmează fiul său Bogdan, în timpul căruia Moldova a fost pradată de Tatarii până la Iași. În timpul acesta un fiu al Sultanelui Baiazid, anume Selim, se revolta contra tatălui său și cerând ajutor de la Tatarii din Crimeia, vesește sa cucerească cetățile dinastene, însă este crunt batut de Coerți. Totuși Selim se retrage în Crimeia la soțul său Mengli Gherei și unelteste sa cucerească Moldova (1551). Într'adevar Tatarii năvăliseră în Moldova, dar nenorocul lor a fost ca B-gdau fiind preveat și ajutorat de Poloni, îi bate, omorând foarte mulți din ei (1512). Totuși Selim cucerește în cele din urmă de la tatăl său, Ismailul, Chilia și Cetatea-Alba. În locul acesta Tatarii sent din nou, introducându în Sudul Basarabiei și în Iași atingeri cu Moldovenii. De frica lui Selim, cu care trăia în rele condițiuni, Bogdan trimite Turecilor la dar 10 mii pungi de aur, înclășându-le Moldova.

După moartea lui Bogdan, urmează Ștefan și apoi Petru Rareș un fiu bastard al lui Ștefan, în timpul căruia Tighiueni, fugesc pe Turci până în intrarea râului de la Chilia, prădând și arzând statele de pe margini. Selim, drept pedeapsă, cere lui Petru Rareș o iașie din pământul Bugeacului, dar aceasta rețuza, cetatea intrată pe Sultan, care în anul 1538 trece în Moldova, pe un pod ce s'a ridicat în fața isăciei, cu 100 tunari și nenumarate cămile. Petru Rareș cauta sa reziste contra acestui atac turcesc, dar părăsit de boieri, lasă tronul și fugi în Ardeal iar Turcii pun în seculul Moldovei, la Suceava, pe unul anume Ștefan, un nepot al lui Ștefan cel Mare.

Cu această ocazie Turcii ocupă Tighina și o preface în raia turcească, dându-i numele Bender, adică Poarta.

În timpul comniei lui Ștefan care a mai fost numit și Ștefan Lacușă, pentru ca în timpul lui Moldova a fost invadată de lacușie, boierii plănutesc un atac în raiale și într'o noapte pornesc cu toții spre raiaua Ismailului, prădând uenumarate turme de oi și pustind totul până sub zidurile Ak-kermanului.

Urmasul lui Ștefan Lacușă, Alexandru Cornea, caută în dese rânduri să cucerească raialele turcești de la Sud. Într'o luptă avută cu Turcii, uese o mulțime de spahii și cuceri câteva turme de oi, de cari Bugeacul era plin, mai ales în urma stabilirii Tatarilor. Aceasta încercare a lui Cornea l-a costat capul.

Dupa el vine a doua oară Petru Rareș, care caută din nou să capete cetățile de la Sud, însă toate încercările lui rămân zadarnice, fără pretențiuni de hegemonie și todeauna îndatoritor. Regretăm de asemeni că va dispărea cea frumoasă atmosferă ce se creiașe în protopopiatul nostru administrat cu tact de către pr. C. Sbărnea.

Gafa cu Florești va rămănea de pomână și admirăm gestul protopopului Sbărnea, care și-a dat demisia în mâna Episcopului Iacob. Preotimea tânără este hotărâtă de a nu a primi nici o demnitate bisericăască, dacă timpurile vechi revin acum, căud dela noi se cere atâtea lupte ce trebuie să le îndelphinim. Ori cu sistemul început conchidem că vom ajunge la rezultate triste. Ne facem datorii și dăm alarma la timp. Cine va avea urechi de auzit, să...

Un preot.

X.
gând să cucerească raialele turcești de la Dunăre. Căpătând ajutor de la Cazaci, se apropie de Bugeac și în lupta pe care o dă aproape de Roșcați, nefericitul domn își găsește moartea, legat de cozile a două cămile, cari l-au rupt în bucăți (Iunie 1574).

În timpul lui Aron Tiranul (1595), Turcii reușese să prefacă și Ismailul în raia turcească. Raiaua cea nouă cuprindea terenul de pe ambele maluri ale Lacului Ialpugh, se întinde până la raiaua Chinei spre Răsărit, se mărginea cu Cahalul la Apus și cu Bugeacul la Nord, mai sus de actualul sat Tabac. Raiaua Ismailului, numită și sangac, fu dată sub ascultarea unui pașă, care comanda Garmozăneii Cetății, compuse din ieniceri și spahii și cari aveau în raia pământuri ce se numeau „timar”. A-este pământuri erau îngrijite și cultivate de Moldoveni, cari fiind stăniși legați de pământul Bugeacului, nu-l părășisă așa ușor, mai ales că viața dela raia deveni se ușoară și biruriile erau suportabile. Moldovenii trăiau în sate administrate de „subași”, pe cari îi numea și revoca Pașă raialei. Subașii se ocupau cu strângerea dărilor, cu păstrarea ordinii, strângerea haraciului și dijmet, pe care o luau din toate produsele raiale și mai ales din cereale ce serveau pentru aprovizionarea și întreținerea gazonicele.

Raiaua Ismailului nu avea nici dealuri, nici râuri, nici iazăni. Pentru ca oamenii sa scoată apă, să-pau iazăni foarte adanci, lusa apa era foarte rea.

Și astăzi apa ce se scoate din iazăniile aflate în Ismail, este neposibilă de întrebuințat în gospodărie.

În anul 1688, Turcii înfrințează o nouă raia la Sud, cu numele Tamarova (Reni).

Ventul raialei Ismail era întrebuințat pentru îngrijirea mormăntului lui Mohamed, care se află la Meca, lângă Marea-Roșie.

IORD. IFR. BUCĂ

George Cristea

Un țărân a murit. Un gospodar de frunte, un plugar cuminte din satul Toplița romană (Ardeal).

În căsuța curată de țară, e jale mare. Căci țărânul acesta care a înclășat pleoapele pe veci, nu e un om de rând. El a crescut cu trudă pe copleș, care astăzi e Mitropolitul Ermat al Romăniei.

Împărățim cu toții durerea că totul Mitropolitului a murit. E un datul nașional.

Bătrânul care a fost coborât în întințimul satului, modest ca și cum a trăit, are o deosebită specificare pentru noi: e parghia pe care se razază vântul acestel țării. Inseamnă că din popor răsăr energile puternice și că țărânii ne dau valorile reale, cari vor înclășura neșina celor crescuți în leagăne de măuse.

„Cultura Poporului” îndurerată trimite părerea de rău I. P. S. Mitropolitului dr. Miron Cristea.

Serisori din Jugoslavia

— Dela redactorul nostru —

Comuna bisericăască ortodoxă-română din Iabuca, în ziua de sf. apostoli Petru și Pavel, a avut o zi de mare bucurie. A serbat aducerea a două clopote. Dimineața, poporul credincios are înamtea biserieii și așteptau clopotele. Din gara Pancevo, ele au fost aduse de către preotul Valeriu din Glogani. Epitropul Simion Ghega, prin cuvinte frumoase a predat clopotele comisiunii bisericăști, iar președintele comisiunii d. Lazar Vuc, a răspuns însușit. Clopotele au fost aduse în ajunul sfinților Petru și Pavel, iar aduozai a fost sfințirea lor. Satul era în plină să-bătoare. Lumea era mulțumită, treascurile bubuiau. Părintele Valeriu a oficiat slujba bisericăască pentru sfințire, iar răspunsurile le-a dat corul înfrințat de vrednicii Heli Brădean, cor sub conducerea însușefului și însușului conducător d. Mășco din Petrovosele.

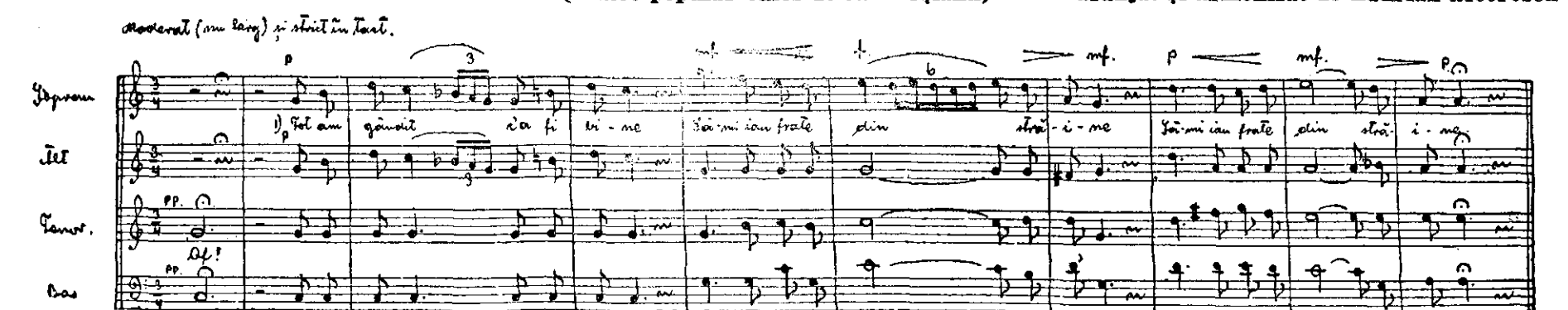
Pe lângă sumele dăruite de poporenii pentru clopote în valoare de 23 mii de dinari, au mai contribuit credinciosul Ion Petrovancea și cu soția sa Elena, 6000 de amari, apoi Filip Brălean cu 100 dinari, epitropul înțelept Simion Ghega cu 500 de dinari; apoi mai mulți credincioși cu sume mai mari și mai mici au dăruit aparte pentru zidirea unei clopotnițe suma de 5699 de dinari, iar frațele credincios Stela Bugariu din Satul-nou, 500 de dinari.

După sfințirea clopotele urmat sărutarea sfinței cruci, când gospodarul au dăruit clopotele nou sfințite cu 1520 de dinari. S'a ținut o cuvântare frumoasă de către preotul Valeriu, despre însemnătatea clopotele. Apoi a urmat serviciul sfinței liturgicii. Pe urmă s'a dat o masă comună în semn de iubire frățiască iar după amiază s'a ținut jocul îndatnat înaintea sfinței biseriei. Cu acest prilej s'au adunat încă 400 de dicari.

TOT AM GÂNDIT C'A FI BINE

(cântec popular cules de A. Borșianu) aranjat și armonizat de Laurian Nicorescu

Cor mixt

- 1 Tot am gândit c'a fi bine
- 2 Să-mi iau frate din străine (bis)
- 3 Când gândești că te umbrește Mai tare te dogorește (bis)
- 4 Bate vântul și-l clatină
- 5 Și-l pleacă de vârf în jos
- 6 Te împunge pân' la os (bis)

STINTA CERULUI: FRUMOSUL SIRIUS

Calendarul nostru nu interesează prea mult lumea și mai ales lumea dela sate, nefiind făcute după toate trebuințele lor. Calendarul sârbescului este scris, se cunoaște de veacuri, este curat înșuși cu semnele lui.

Nu toate poezile au calendarul la fel. Unele îl fac după mișcarea Soarelui și a Lunii, cum este și al nostru; altele se iau numai după mișcarea Lunii, cum este calendarul Egiptului și Turciei, altele în schimb după anumite stele, cum a fost calendarul Egiptului vechi.

Una dintre cele mai frumoase stele a cerului a atras luarea aminte celor de lângă Nil, au băgat de seamă timpul când se vede puțin înainte de răsăritul Soarelui pe cerul de dimineață. Cum ei își făceau rugămintele lor dimineața și seara că Soarele nu erez pe cer, e ușor de explicat, că apariția frumoasei stele Sirius pe cerul de dimineață le-a tras luarea aminte. Cu răsăritul stele începe vremea caldă, vremea așteptată pentru cultura Nilului așa ca steau Schirra, (cea mai strălucitoare stea cum o numeau ei pe Sirius) servea de semn pentru începutul anului lor.

Într-adevăr este cea mai frumoasă stea. La noi se vede spre sfârșitul toamnei și pe cerul de iarnă nu mult deasupra orizontului. Este cea mai mare stea din pe întreg cerul, în strălucire este întrecută numai de Venus (Lucafulul) și de planeta Jupiter.

Fiind atât de mare și de frumoasă nu e de mirat că fiecare cunoscător al cerului s'a silit să o cunoască cât de bine. O și cunoșc.

Egiptenii au adorat-o ca pe zeul Sothis, Grecii o credeau un Soare și i-au dat numele de Sirius, nume care vine dela cel arab. Este steaua principală din constelația (grupul de stele) Cănelui mare, e un soare foarte departat de noi. Departarea dela noi în ani de lumina este 8 ani și 9 luni, ceea ce face 83 bilioane km., fiind cea seama că lumina face pe secundă 300.000 km.

Sirius este un Soare de două ori mai mare ca Soarele nostru, este mai luminos de 34 ori decât Soarele și este mult mai cald. Temperatura lui este de aproape 10.000°C, iar a Soarelui numai de 7200°C. Nu este un Soare simplu, ci mai are un însoțitor cu mult mai mic, care s'a învârtit în jurul lui în 84 ani, la fel cum ar fi planctul Uranus din sistemul nostru, care deasemenea se rotește în jurul Soarelui tot în 84 ani, cu deosebirea că însoțitorul și el însuși este luminos și întrecut ca Uranus al nostru. Minutul sistem, oare cum se vor fi simțind ființele cari vor trăi pe planetele acestui sistem cu doi soari?

Frumosul Sirius aparține grupului stelelor albe, cele mai tinere. Examinat cu spectroscopul s'a aflat că este format din gaze înfierbântate de hidrogen, vapor de apă aprinși, calciu, magneziu și altele, metale mai grele nu se arată a fi nici în atmosfera lui nici în interiorul lui. Față de celelalte stele are o mișcare proprie, mergând cu 18 km pe secundă, adică de 30 ori mai repede ca un glonte de tun. Se apropie de noi cu 9 km pe secundă, fără să de-a un semn că e mai mare ori mai aproape, fiindcă în departarea mare în care este această apropiere este încă nensemnată. Îi vedem fumos, scânteind în toate culorile, verde, alb, roșietic, vânt galben, și poate va fi scânteind de cine știe de când, de când e lumea. Hiparschos înainte de Hs. spune că-l a văzut în orizont. Cu greu se crede, roșul este semnul bătrâneții la stele.

Multe lucruri s'au mai aflat din viața lui, dar ne mulțumim și cu atât când ne gândim cu ce greutate s'ajunge la o cunoștință mai sigură. Celor cari se horăresc ca viața lor să fie închinată pentru cunoștința cerului le suntem recunșători, cerându-li-se multe jertfe de toate felurile. Ei fac jertfele cari se raspâtesc prin plăcerea de a se cunoaște cu o lume unde domnia legilor este admirabilă, o lume înștină, plăcută, cu multă lumină și viață. Sirius este cel mai frumos exempliu de o astfel de lume de aceea este plăcut de oricare om care e dat să cunoască cerul.

ATANAS ȘE POPA

COMUNA GLĂVILE

II. La anul 1814, adică după 77 de ani, familia Bucșenescu începe să cumpere părți de moșie de la moșeni, de care le alipește tot la cei 1000 de stângeni, și astfel încet încet, moșia Vrăncăiești se mărește în zilele descrise mai sus și își păstrează vechia nume. Cumpărături ale lui fost faute până la anul 1816, cea ce dovedește că locuitorii au fost moșteni cu mult înainte de 1737, fie prin moștenire, fie prin cumpărături, tot dela boierii Bazeși.

Toată această moșie, avea peste 1540 de pogone. La anul 1854, ea se împarte în două părți egale: jumătate, adică 770 pogone și 838 st. p., despre miază-zii, trece în posesiunea nevrăstnicului Bucșenescu și ia numele de moșia Bucșenescu și jumătate adică 770 pogone și 838 st. p., spre miază noapte, dintr-în posesiunea D-rei Izvoarea Stanca Di-

VEDEREA DE AZI A ȘTUBURULUI LUI MIRCEA AL I-LEA CIOBANUL

ciuleasca, în urma unui proces de parțiatu din anul 1852.

Partea pretinsă de Slugreasa, i-se cuvenea ca moștenire dela nepoata sa Eufrosina, născută Gh. Gh. Bucșenescu. Mai tâziu, nu știu prin ce împrejurări, partea Slugresei, trece în posesiunea d-lui N. P. Romanescu și ia numirea de moșia Romanesca.

Moșia Bucșenescu adică partea nevrăstnicului Bucșenescu, se vede la anul 1871 luna 8, de către Ion Bucșenescu la 7 m șmeni și anume: Stan Ciobanu, Iteol Roman, Ite A. ram, Constantin Scribău, Liță Gorgoțescu, Matei Dogaru și Nastase redescoper, cu suma de lei vechi 90556 parale 22; aceștia la rând, vând și ei din părțile lor, la alți moșteni, pe care le săpănească și astăzi.

La anul 1889 August 25, moșia Romanesca proprietatea d-lui N. P. Romanescu, se vede la 8 moși și anume: Radu Balașu, Dumitru Balașu, Lucă Dobrișan, Stan Ciobanu, Ion Buse, Baban Vitau, Gh. Gaică și A. Anglescu, cari și aceștia vând din părțile lor la alți, și astfel fostă moșia Vetrice, ca și izvoarea își pierd cu desăvârșire numele lor vechi.

Excludând moșile, restul de suprafața a comunei Glăvile, s'a stabilit numai de moșteni. Se mai vorbește de 2 moși mici: Kinteașca și Stochesca. Prima, spun bătrâni, că ea a fost a unei coșone din Clujova, care a avut o fiică cumpărată dela un grec, și care a vândut-o moștenitor Gavani: Ion Dogaru, Lazar Dulcu, Gh. Lazaroiu, Marin Nju, Diacon Mihai, Popa Rauiu și Popa Nicolae. — Data când s'a făcut această vânzare nu se cunoaște; cu aproximație o putem stabili pe la 1840. Dovedim-ne-o da un poemcic al citorilor fostei biserici Gorgoțesti — dela 1848, unde figurează ca citorul unui omre cumpărătorii Kinteașca, Ion Dogaru.

Despre cea de a doua moșie Stochesca, bătrânii nu pot preciza nimic; spun numai că s'a vândut odata cu Kinteașca.

Amândouă în formație, au fost cumpărate tot dela moșteni, și vândute tot lor, așa că nu prezintă nici o însemnătate, din punct de vedere istoric.

Acum, după ce am văzut de unde datează fiecare moșie, și prin ce mări a trecut din veniri, până azi, să stabilim de unde și-a luat comuna numele de Glăvile. Acest nume, pare a fi slavonesc, de-a căvântu Glăvi, ce însemnează cap, și nu este de mirare, că el s'a în provenit din cauza ridicăturilor de dealuri ce strabat întreaga comună dela nord spre sud, în forma de capete.

Bătrânii cu toate acestea povestesc, că numele comunei, a provenit dela un venetic Ion Glăvi, fugăr dela moșia Brâncoveni din județul Romanșii, lătă cum se povestește în sat această legendă:

Pe vremea domniei lui Brâncoveanu (?) seafia la curtea acestuia, un om de încredere, foarte harnic, cinștit și isteț, numit Ioan Glăvi, care era însărcinat cu supravegherea lucrurilor moșilor domnișii și în special cu administrarea moșiei Brâncoveni din județul Romanșii, unde Voda avea mai mult ca la ori care din moșile sale, agoniseli de tot felul: vite de rasă, produse, stupi, pa-ării, până și șomi de vânzătoare, care își făceau curbur, cicoeau și scoateau pu la conștința lui. Voda, într-una din zile — plinușvara — venind Voda la moșie, seara după masă, a poruncit întendentului său Ioan Glăvi, să-i aducă să vadă cum sunt puile de șomc căr sunt nici, căci șomii cicoeau de mai mult timp și aceasta o știa Domnitorul

Glăvi se repezi de îndată la cuiburi, dar mare i fu mirarea când observă, că ouăle erau tot cum le puseseră. Șios le luă în mână, le clăti la urechi și înțelese numai decât că nu erau pu într-ânsele.

Plin de groază, sparse unul și observă că era copt; mai sparse altul, și în-ă altul, până le sparse pe toate, și în toate erau la f. l. Ce s'a întâmplat? Vre unul din vrăjmașii intrinșei dintre cei ce nu lipesc nici o dată de pe lângă curțile domniei, și împărătesii, piznuind buna poziție a lui Ioan Glăvi și trecerea ce o avea acesta pe lângă Voda, îi cospese ouăle șomiloru- ce-i supraveghea, ca să-l îngrească în ochii domnitorului și să-i rifice favoarea de care se bucura până aci. Ce era să facă el? Să sp nă lui Voda că a găsit ouăle coapte? S'ar fi expus desigur la urgia domnească. I trecu prin cap o idee. Se prezintă cu mult zmerenie

Dumitru Ion Glăvi și pe dela vate cu Achim sin Marin „Glăvi“. Tot în această ocolnică, mai sunt și alte acte menționate, care arată existența familiei lui Glăvi.

Față de toate aceste dovezi, nu mai rămâne nici o îndoială că, comuna ce studiem, s'a luat numele dela Ion Glăvi, un lucru însă, nu este de cr-zut: Ca Glăvi s'a fi venit în aceste locuri în timpul domniei lui Const. Brâncoveanu (1689 1714); dovada se face pe timpul Episcopului de Rânnic Ștefan (1673 1693), care primeste ca danie o parte de moșie în Glăvi, de pe cum se poate vedea în conșdica episcopului de Rânnic, fila 471, doc 7, în care spune că „Petronie monah“, care pe mirense s'a chemat „Preda și Cernat“ a lasat episcopului, toată partea de moșie din Drăgășani, Momotești, Amărășii și Glăvi, cu aci de danie din 22 April 15 leat 7192 (1684). De aci reiese că la 1684, există deja numele de Glăvi și deci, este exclus ca Ion Glăvi să fi venit în aceste locuri în timpul lui Brâncoveanu, căci ar fi trebuit încă mult timp — cel puțin un secol — până ca această localitate să poată lua numele de Glăvi.

Ca el a venit din Brâncoveni județul Romanșii, aceasta pare perfect adevărat, pentru faptul, că portul, mai ales al femeilor, a fost până acum 30 de ani, perfect asemănător cu cel din Brâncoveni, purtând fes roșu, cu ciucure lung de ibrișin, iar bărbășii, căciula mare, cu fundul lat.

Cele patru sate care formează comuna de azi, au luat numele prin secolul al 19-lea dupe apele ce le străbat,

Tot la această comună, încă din vechime, a mai fost alipit un sat „Urșoia“, dar care s'a deslipit la ani 1906 Aprilie 1, alipindu-se la comuna vecină Pesceana, din nou înființată.

AT. N. STĂNCULESCU

Unul dintre cei bătrâni

Bătrânul moș Sandu Alesu, care a murit acum în vârstă de 81 ani, a fost unul dintre cei mai buni povățuitori ai satului Frâncești din județul Gorj.

Vorbile lui de povățuire erau ascultate de toți și totdeauna mergea în bună înțelegere și cu încredere, dar el și de unde punea mâna lui albă, parcă punea și Dumnezeu mila acolo.

Când s'a zdit biserica din sat, el a fost cel dinăi care a dat ajutor la zidirea ei. Nu numai atunci, ci ori când el era printre cei dinăi care dădea ajutor.

Ca moștenitori, i-au rămas doi copii, cărora le-a făcut la fiecare casa, șoproane, ș. a.

Ple-i țărâna ușoară!

Moș Sandu.

Cine din sat nu cunoștea pe bătrânul acela garbovit, cu ochii aproape ascuși între sprâncene și cu pietelete lui albe ca zăpada?

Cine nu-l ține minte pe bătrânul moș Sandu Alesu? Nimeni nu-l v-a uita, căci era un bun povățuitor și sfaturile lui aveau totdeauna răsunet bun. Alara de asta mai era și giumeț. Așa, mi-aduce aminte — că în vara trecută l-am întâlnit odată și... din cuvânt în cuvânt ne întindeam la vorbă lungă.

— Ei! moș Sandu, v'o știovă mai știu D-ta?, îl întreb eu, d'auziseu că știa multe de tot bietul bătrân cu plete albe.

— Ei, nepoate, uite am să-ți spun eu una acumă, și țușind de trei ori încep bătrânul cu o voce cam răgușită:

— Știi pe Sudor țiganu? Vezi, când se însurase și el, auzise zvoniuri de prin oameni, că dacă mergi vre-odată la drum și-ți iese în cale vre-un epure, nu-i de bine, și atunci vrând, nevrând, trebuie să te întorci, că-ți merge rău.

Adeșori căud Sudor pleca și el del ca tot omul la drum și se întimpla de-î l'iese în cale vre-un epure se futorcea înapoi zicând că-i merge rău!

Într-o zi frumoasă de vară voi să se ducă și el la vânzătoare. Și... luând pușea la umăr plecă poruncit Săftanei lui să pună o căldare cu apă pe foc.

Pe drum, țiganul mearge țănoș cu pușea la spate, înghitind din când în când în see gândind la carnea de iepure.

Dar, n'apusei să treacă „podul Sinei“ că iată un iepure „ștuf!“ țării înainte țiganului dintr'o tuță.

— Păi! să hi al dracului de hepurică blăstămat; cin' te-a soos hân drumul meu?

Și... fără să mai vorbim mult, se întoarce țiganușul nostru înapoi blestemându-și nenorocul.

Săntana lui când îl văzu, îi ieși înainte zicând:

— Hule! o! și hapa nu-i fertă, mo Sudorică! Ia să vad câte hepuri prin-ai tu?

— Nimic, fă Săftanol — zise el trist.

— Păi ce te-ai întors hînapoi, mo?

— Hapoi, să vezi fă Săftano, nenorocul, abia ham ajuns pe la „podul Sinei“ și hân blăstănat de hepuroi „hup!“ să-ți-a în drumul meu; și vezi d'asta m'am hântors înapoi ca să nu mi meargă rău!

— Pe timpul lui Brâncoveanu, lăluțu procesor se arăta căci a'a p'ruce hălcii să arăni de către țarcul, multi dintre fugari au ajans-a, au acceșe joșari, multi p'ruceșii țarculi i-au loșt robii, și de astăzi v'a numit valoă acceșe „Robia“.

Oameni vrednici de laudă

Este un rău obicei al partidele politice schimbă funcționarii și pun de-ai lor. Iar acei funcționari, cari au știut să se apropie de sufletul

I. ENICA

sătenilor, căpătându-și încrederea din partea lor, au stat la cârmă neîntrerupt, cu toate că valurile vremii au fost destul de grele. Așa este cu primarul comunei Lascăr-Cetargiu din jud. Covurlui, Iancu Șt. Enică. El de 16 ani de zile intruna, a fost și este gospodarul acestei comuni, înființată tot de dânsul. În timpul războiului a dat tot ajutorul trebuinșos celor nenorociți și mângâind pe acei lăsași fără nici un ajutor.

S'au clădit sub acest destoinie primar două biserici, una în comună și alta în cetună, muncind și alergând zi și noapte pe la locuitori, spre a putea strânge fondurile necesare, ca să poată duce la bun sfârșit mărețele locașuri dumnezești.

A înființat banca populară „Albina“ tot de aici din localitate, care are astăzi un capital social de 200 mii de lei. S'au adăpostit în timpul războiului o mulțime de refugiați, gășind un mare sprijin în acest om, dându-le ajutorul și sfatul său părinteș în toate împrejurările. Unde se mai găsește astăzi primari, cari să nu îi fost schimbat?... Acesta este ținut aproape de haină de locuitori ca să fie și să rămână primar, căci știu ei, locuitori, că nu mai găsește un suflet mai bun, mai cinștit, mai devotat ca primarul Iancu Enică.

Cu astfel de primar comuna și chiar județul întreg se poate mandri de înștințarea și munca pe care o desfășoară acest om.

De-a Dumnezeu să ni-l țină mulți ani și să mai făptuiască fapte, cari sunt vrednice de laudă.

Totdeauna trebuie să arătăm tot ceace este bine și să nu ascundem numele acelor cari o viață întreagă s'au jertit și se jertesc pentru binele comunei în care trăiesc. Așa avem pe d. Petrică V. Tănășă, plugar, care în războiul din 1916—1918. a luat parte în marele

N. VLEJA normalist Poiana-Sărată

PENTRU CITITORII NOSTRI „Cultura Poporului“ se gădește în fiecare clipă, ca să fie mai folositoare cititorilor ei. Și pentru că foaie a răspândită destul de mult în America, de aceea se pune la îndemână acelor cari au neamuri peste Ocean, și dacă vor să-i întrebe ceva, sau să abă știri despre ei, — într'un cuvânt tot ce i-ar interesa — vor trimite însemnările lor la „Cultura Poporului“ unde vor fi publicate.

Acelaș lucru și pentru românii din America, dacă doresc să abă știri dela rușele de acasă din România, să ne trimeată răvășe și ele vor fi publicate în foaie.

Tipărirea se va face fără bani.

Slujitorii țării

Total, ce luptă pentru conservarea națională, i-și are temelia în conștință. Funcționarul bun munceste conștinșos, nu numai de frica controlului, dar că așa fi dictează sufletul. Tot așa în jandarmeria, pe care o putem numi aorta autorității supravegheatoare ale ordinei publice. Aci arătăm portretul unui om al conștinței, care munceste fără preget. E plutonierul Jand. Gherasim Marșa — care cu

mâna de fer ține frânele unei aglomerații de vale deshămată.

De fapt, aici în Valea-Jiului, și îndecoșbi în Vulcan, este sediul celor mai periculoase elemente, cari în mod clandestin țin legătură cu organizații cari caută distrugerea noastră ca neam. Apoi hoțiile erau cam la ordinea zilei, în stiluri destul de mari. Plutonierul Marșa, însă a pus stavilă acestor operațiuni ticăloase, desoperind o mulțime de furturi și delițe, remșse până la venirea d-sale în umbră.

Suntem mândri cu așa oameni, cari aduc numai cinște și folos neamului.

LIVIU M'HAİL

Dela cititorii noștri

„Cultura Poporului“

Laudă celor puțini, iar cei mulți să se bucare căci prin cei dinăi trăsese.

Bucură-te românie că râmântul tău și-a dăruit și oameni cari să arate că există; bucură-ți-vă români, că pământul îmbătrânit, martor al atâtor suferințe de secole, nu înărărie să v'a dăruiască oameni, cari să v'a trezească, oamenii înviiții.

Tot nu a întârziat, căci ni-i a trimis la timp.

La timp căci, priviți pretutindeni, o zi unde-ți pofți: lupte, interese personale, intrigi, vrăjbi și multe și multe de aceste, cari fac impresia, că nu mai există pânăz care trebuie să acopere toate acestea, nu mai există ael prețios lucru care le combate, nu mai există trăinicia morală.

Stai departe, eugeți și te descurajezi.

Dar în această lume de intrigi, de luvălmășeli, de întunerici neuraturali nu apare o lumină care te face să te bucuri. O lumină slabă, că-i prea mare întunericul care o înconșoară, dar să alergăm spre ea, căci ea e cea adevărată, ea e destul de strălucitoare pentru acei ce o cunosc.

Da! „Cultura Poporului“ n'are putere mare, căci puțini îi înțeleg rostul. Dar acei puțini au puterea care lipsește multora; în ciuda acelor cari nu se gădește la salvação neamului, nu v'ad multele rele care ne-a cuprins, „Cultura Poporului“ s'a răspândește.

„Cultura Poporului“ e o foaie care cu adevărat poartă un nume potrivit activității, mișcării și scopului său. „Cultura“ căci cultivă sufletul, ne dă hrana sufletescă cea adevărată, „a Poporului“ căci toți sunt chemați să se hrănască și pe înțelesul tuturor e serișă.

Și când te gândești că cultivarea Poporului, ridicarea întregii mase la viața adevărată este temelia existenței unui Popor, atunci te minunezi de frumoșă operă care o săvășește această foaie.

Mi-a căzut în mâini și am prins de a o ceti. Fiecare articol, fiecare frază, fiecare cuvânt din ea se adăogă la suflet și-l face mare, îl înalță.

Toți oamenii mari, toți iubitorii de neam, cari i-au înțeles cuvântul, au încununat-o și fiecare o ajutat. Să ne apropiem de ea, să o abouăm și dela nimeni să nu lipsească.

Cu toții s'a primim lumina cea adevărată și ceica au meșteșugul, să li-o dea altora prin această foaie care s'a pot schimba restul frazei dela început și să zice: Laudă celor mulți iar cei puțini să se bucare căci prin cei dinăi trăsese.

N. VLEJA normalist Poiana-Sărată

PENTRU CITITORII NOSTRI

„Cultura Poporului“ se gădește în fiecare clipă, ca să fie mai folositoare cititorilor ei. Și pentru că foaie a răspândită destul de mult în America, de aceea se pune la îndemână acelor cari au neamuri peste Ocean, și dacă vor să-i întrebe ceva, sau să abă știri despre ei, — într'un cuvânt tot ce i-ar interesa — vor trimite însemnările lor la „Cultura Poporului“ unde vor fi publicate.

Acelaș lucru și pentru românii din America, dacă doresc să abă știri dela rușele de acasă din România, să ne trimeată răvășe și ele vor fi publicate în foaie.

Tipărirea se va face fără bani.

Slujitorii țării

Total, ce luptă pentru conservarea națională, i-și are temelia în conștință. Funcționarul bun munceste conștinșos, nu numai de frica controlului, dar că așa fi dictează sufletul. Tot așa în jandarmeria, pe care o putem numi aorta autorității supravegheatoare ale ordinei publice. Aci arătăm portretul unui om al conștinței, care munceste fără preget. E plutonierul Jand. Gherasim Marșa — care cu

mâna de fer ține frânele unei aglomerații de vale deshămată.

De fapt, aici în Valea-Jiului, și îndecoșbi în Vulcan, este sediul celor mai periculoase elemente, cari în mod clandestin țin legătură cu organizații cari caută distrugerea noastră ca neam. Apoi hoțiile erau cam la ordinea zilei, în stiluri destul de mari. Plutonierul Marșa, însă a pus stavilă acestor operațiuni ticăloase, desoperind o mulțime de furturi și delițe, remșse până la venirea d-sale în umbră.

Suntem mândri cu așa oameni, cari aduc numai cinște și folos neamului.

LIVIU M'HAİL

și de astăzi v'a numit valoă acceșe „Robia“.

Contribuții la programul școlilor tehnice și industriale române

Cărnăuți, a avut loc, congresul corpului didactic al școlilor de meserii din România.

La ordinea zilei a fost chestia programelor școlilor tehnice și industriale.

Cu acest prilej am contribuit și eu cu următoarele constatări:

Domnii, pentru a se putea întocmi un program pe baze aplicabile, trebuie mai întâi să știm:

1. Ce vom obține din școlile pentru care se întocmește programul;
2. Putința și mijloacele de aplicare ale acestor programe, cari nu se poate despărți. Și 3. Pregătirea personalului respectiv.

Știm din experiență, că o instituție se impune prin înfățișarea exterioră; apoi prin modul de înțelegere și organizare; iar ultimul prin competența celor ce dau cursul la îndeplinirea frumosului scop al școlii.

Ne mai punem și întrebarea: ce se naște din cauzele progresei tehnice, de care suntem siliți a ține seama și anume: Ce-i trebuie unui meșteșugar să știe? Cei trebuie unui meștru sau tehnician pentru a putea deveni patron? Ținând seama de considerentele ce vom arăta mai la vale, noi, va trebui să căutăm a dezvolta inteligența viitorilor tehnicieni, pentru ca aceștia prin instrucția și îndrumarea căpătată în școală, să poată pricepe o înlesnire mersului mijloacelor în mijlocul carora trăiesc și vor fi chemați a le mânui. Căci a spus cineva: „azi cece are numai brațele sale pentru a-și câștiga existența, o va câștiga cu greu, căci va fi oricând înlocuit cu o mașină; dar cece are inteligența destul de dezvoltată pentru a pricepe mecanismul și secretul unei mașini, va fi totdeauna stăpân pe situație”.

Chestiunea pregătirii, d-lor, e mult mai însemnată decât noi ne-o putem închipui. Înșărnamarea ce avem, a forma pe tehnicienii de toate categoriile, tehnicieni, pe cari noi îi pregătim și-i lansăm pe câmpul de luptă economic, ne obligă a ne uita cu băgare de seamă în jurul nostru; a examina cu amănunțime adversarii cari se vor împotrivi celor pregătiți de noi; a-i spiona chiar, observând și obligații fiind a ne interesa de armele și pregătirea de care vom avea a ne izbii; în acest scop trebuie a pune la îndemna tehnicienilor noștri aceleași mijloace, atât științifice cât și practice, cel puțin egale, nici odată inferoare. Numai așa vom fi siguri că vom cuceri câmpul și conducerea economică a țării noastre, a cărei industrie aproape a început.

Trebuie să ne îngrijim în special de tehnicienii eșii din școli, spre a le da o cultură generală solidă; tehnicianul putând apoi singur să-și îmbogățească cunoștințele, deoarece acestea le va putea el contracara suferință și investigații, ale răuvoitorilor țării noastre. În acest mod noi vom forma clasa muncitorească, conștientă, de care țara are atâtă nevoie.

Ținând seama de cele arătate, trebuie ca prin programele ce se vor alcătui, să se facă pasul mare și cu încredere, spre a ne alina în rândul celor ce nu sunt înainte pe tarâm tehnice și industriale. Nu trebuie, domnii, ca meșteșugarii tehnicienii voștri să se găsească pe teren, în fața unui camarad, ce a făcut aceaș școală, dar în altă țară, în stare de inferioritate; căci atunci intrând neîncrederea în om, e perdat pentru cariera ce noi i-am pregătit-o neîndeajuns, și atunci nu mai trebuie să ne mirăm, că absolvenții școlilor de meserii se fac funcționari. Una din lipsurile principale pe care programele ce se vor întocmi, trebuie să le implini este: a da tehnicianului prin instrucția teoretică și practică, posibilitatea a lucra independent, aceasta este una din superioritatea celor ce ne vin de peste graniță, noi, parcă tindem a pregăti astfel pe tehnicienii noștri, ca să fie nevoiți, ceice-i va angaja, sau când va lucra independent să se tocmescă odată cu lucrătorul și inginerul respectiv. Lucru exclus la cei străini, de aceea la noi, absolvenții școlilor de arte și meserii străine, li-se zice: ingineri și cu drept cuvânt.

Se pare că pe unele locuri, aceasta mentalitate de stăvilire a unei complecte pregătiri a tehnicienilor, tot mai dănuște.

Spre dovedirea celor spuse, afirmăm că acolo unde inginerul nu poate fi urmărit, sau șeful de atelier, face cursuri serale cu lucrătorii și meștrii, spre a-și apropia pe colaboratorii lor.

Acasta se face pe o scară înținsă, căci s'a văzut și experiența a dovedit, că de folositoare este armonizarea științelor cu practica. Acestea formează condiția esențială a buaului mers al unei instituțiuni.

Azi inginerul simte nevoie a cunoaște mânărua șoleilor, iar lucrătorul, spre a-și putea executa înșărnamările și a lucra mai cu folos, trebuie a avea noțiuni precise de matematică, mecanică, geometrie, desen, tehnologie, ș. a.

Pentru o mai documentată lămurire voi arăta programele analitice a unei școli de arte și meserii superioare (Tehnice) și școala de arte și meserii propriu zisă sau (Mittelșkule).

1. Școlile superioare de arte și meserii (Franța și Germania) teoretic: Algebra până la lăruismul

lui Newton inclusiv cu aplicații și noțiuni elementare de derivate; 2. Trigonometria, reclinile și complimente de geometrie; 3. Noțiuni elementare de geometrie analitică, calcule diferențiale și integrale; 4. Geometria descriptivă; 5. Cinematica teoretică și aplicată; 6. Mecanica generală și aplicată, cuprinzând dinamica, statica, rezistența de materiale, rezistența pasive, hidraulica, mașini și motoare. 7. Fizica, aerodinamica, termodinamica, cu aplicațiile lor industriale, cu deosebire a electriceității. 8. Chimia cu principalele aplicații industriale. 9. Desenul industrial și tehnic. 10. Tehnologia studiată și aplicată la construcțiile de mașini și mașini unelte. 11. Limba română, istoria, geografică, fizică, etc.

Absolvenții ce termină aceasta școală au media peste mijlociu lise eliberează brevet de inginer de arte și meserii, iar celor cu mijlociu brevet de șef de atelier.

Acum școala de arte și meserii propriu zisă, (profesională) în Franța și Germania. În aceste școli se predă primii doi ani materile generale împreună la toate secțiile școlare: Matematica aplicată (aritmetica, algebra (II grad inclusiv), geometria, trigonometria, (descripția) ca specialități: mecanica, electricitatea industrială, chimia și fizica cu aplicațiile lor la industria respectivă. Economia și egilația industrială, geografica, comercială și fizică în țara și a lumii, desenul industrial și ornamental, apoi limba română, istoria, etc.

Acestor elevi li-se eliberează diplome de elev brevetat.

Pe lângă aceasta mai au 5-6 ateliere moderne, instalate cu cele mai noi mașini. Lucra pregătirea acestor carora va trebui a le oferi pe tehnicienii și meșteșugarii noștri.

Programele vor fi folositoare cu o singură condiție, de a se da posibilitatea să se poată executa, dar îndrumătorilor li trebuie experiență. Împrejurările mi-au dus prin toate țările cu industrie mare din Europa, și curiozitatea m'a împins a cerceta toate categoriile de școli, tehnice de ucenici, industriale, etc. Am văzut, pregătirea ce se dă și importanța ce se pune pe chestia organizării laboratoarelor și atelierelor. Dar la ce servește la noi experiența și munca reală față de obiceiul pământului?

Noi și conducătorii noștri, trebuie a ne da osteneala și muncă conștientă să ne umplem gâturile actuale, altfel vom fi respunzători față de viitor, în ceace privește starea economică a țării.

Obigați suntem a ne servi de experiențele celor ce le au, pentru că vom avea îndoit câștig și vom face o operă tragică.

Deoarece nu se poate da drumul unui absolvent al unei școli de arte și meserii, ce merge în industria privată, necunoscută celei mai principale mașini de care se va izbi, propun ca acei absolvenți din școlile cari nu au utăzilul complet să fie trimiși trei luni de

vară, înainte de a primi diploma, sau chiar șase luni, pentru a se face un stagiu practic, lucrând la diferite mașini, sub ochii meștrilor, la școala superioară de arte și meserii din București sau ori unde, spre a-și completa instrucția; căci oricâte excursiuni vom face prin fabrici, sau la cinematografe, de voiați, dacă nu a pus el mâna pe un string sau o freză, nu va ști a lucra cu ea.

Să avem exemplul trecutului: că, nu se poate dezvolta o țară normal, când în diferitele ramuri de activitate sunt străinii cari covârșesc pe băștinasi.

Mai este, d-lor, o chestiune însemnată. Cum să atragem pe tinerii noștri către aceste școli? Căci de-i vei spune că se va face lucrător, fugă de își rupe capul. Legea progresului e în fiecare, nimeni nu dorește a eși din școală după 5-6 ani, aceeace ar fi și fără atâta osteneală intelectuală și muncă intensă.

În toată lumea școala trebuie a da un om cu aspirații mai înalte în viitor.

Noi, trebuie a arăta viitorilor elevi, culmile acestor aspirații, la care desigur nu toți vor putea a-și ajunge, dar cei merituși vor ajunge. Noi, să ne ferim a scoate absolvenți numai cu diplome, ci mai mult cu dor și drag de muncă și de cultură tehnică.

Teilor, care a pornit dela un simplu lucrator a spus că:

„Nu totdeauna marii inventatori și savanți, după ale căror legi se conduce lumea, au eșit din palate îmbrăcați frumos și cu pieptul plin de decorații, ci foarte adesea din umile bordei, ruși, murdări și fără mănzi, cari au născut cu perseverență, și exemple avem destule, ca Stefenson, Wath, Vamanson, Kepler, J. Guard, Gramin, Paré, ș. a., deci nu o hartie cu un nume scris, e meritul cuiva, ci drumul și metodele ce-și face individul prin munca lui; prin gradul de cultură și inteligența la care a ajuns prin munca lui, la ceștia noi ne închinăm; deci datori suntem a încuraja pe cei ce se disting și nu zăvesc spre culmile mult dorite ale oamenilor de merit.

Mai am câteva întrebări și termin. I. Cum sau categorisit școlile în noul proiect, noi nu știm; știm că s'a discutat acum un an, dar nu totdeauna se pune în lege ceace se hotărăște în congres.

II. Să nu ne arătam cu degetul foșilor stăpânitori pe aceste plauri, ca noi suntem inferiori lor, prin aceea că noi nu suntem în stare a înființa școli decât inferioare, adică înnoare ale lor, și a celor gaste aci de noi. Deci să nu înținăm școlii inferioare de meserii ci de Arte și Meserii, căci de lucru inferior chiar ca nume și elevii fug. A ști cineva ce se ridice cât de sus e un mare merit, dar a te apleca să pui degetul pe o rană ce numai prin această atingere se va vindea, dă dovada ca este omul timpului.

De acest scop, nu se ține seama de cele spuse la Brașov în primul congres.

Aceștia au avut de spus și erez ca servesc celor interesați pentru organizarea acestor învățământ tehnic de care mă ocup de peste 15 ani.

ION B. GEORGESCU

Din Sfânta Mănăstire Neamț

Ca și în vara trecută, cercul social creștin „Solidaritatea” din Iași, și-a deschis cursurile de vară, în prezența membrilor săi și a unui public numeros compus din felele bisericușii ale mănăstirii, ale numeroșilor vizitatori aflați aici pentru a-și petrece vacanța în linștea mănăstirii, precum și a numeroșilor intelectuali de prin împrejurimi: profesori, preoți, învățători, veniți aici în acest scop.

Lu această regiune izolată de marile centre culturale, ținerea unor conferințe ca aceleaș ținute de membrii cercului „Solidaritatea” e un eveniment, și astfel scopul propus de acest cerc, este pe deplin atins. Solumtată deșideratei cursurilor a avut loc Dumineca, 3 August, prin oficierea unui tedeum de către P. S. S. Th. odosie, fostul episcop al Romanului, după ce trupuțul trecând în sala mare a trapezilor P. S. S. dă binecuvântarea sa, amintind activitatea desăfurată de acest cerc pe tărâmul social-religios.

D-l Dr. Ștefan Bogdan, președintele cercului, își desvolta apoi conferința sa asupra: „Creștinism și dreptatea socială”.

Au urmat serale conferințelor organizate, în tot cursul acestei luni după cum urmează:

D-l V. G. Ispir: Aspecte din viața religioasă contemporană, la 4 August.

Pr. N. Popescu: Din viața monahală, la 5 August.

Profesor I. Mihalăscu: Ortodoxism, catolicism, și naționalism, la 7 August.

D-l M. Berceanu: Asistența culturală la capitale, la 8 August.

Dr. Dem. Borocanu: Canoane și legi, la 9 August.

Achim Iuliu Scriban: Activitatea socială a bisericii românești, la 11 August.

D. Gu. Savin: I. Secte și ortodoxie, la 12 August; II. Biserica și noua ei organizație, la 13 August.

Șt. Benecht: Împrejurări din viața bisericii basarabene, la 14 August.

Dr. V. Șesan: Organizarea bisericii noastre, la 15 August.

Gr. Tabacaru: I. Ortodoxism social, la 16 August; II. Directive în educație, la 17 August.

Achim Daniel Căbuțariu: Din trecutul M-rei Neamț, la 18 August.

Șt. Șoimescu: Principii pedagogice, scoase din doctrina creștină, la 21 August.

Serban Ionescu: I. Puterea socială a religiei, la 23 August; II. Criticatul moral antic și criticatul moral creștin, la 24 August. t. s. t.

Societatea „Idealul”

Printre marile instituții culturale ce: Academia română, Ateneul român, Astra și attele, cari ca niște adăvareare locare și adăvareare, răspandesc lumina dela centre, se servă atatea și atatea instituții culturale mai mici, de pe la orașe și sate, cari și ele la rândul lor răspandesc lumina binefăcătoare.

Una din aceste instituții culturale este și societatea „Idealul” din comuna Piescu, (Jud. B. zău), societate înființată în anul 1923 de harnicul învățator Tache, cu concursul a 40 de elevi de curs secundar, foști absolvenți ai școlii unde a funcționat d-l învățator Tache. Această societate are trei scopuri: culturală, artistică și sportivă, și fiecare sece este cu conducerea ei formată din membrii alesi, iar pe deasupra are un comitet de conducere generală al cărui președinte este d-l Tache.

În decursul timpului această societate, a dus o activitate deosebită, organizând atatea serbări culturale și sportive, dela cari s'au scurs fonduri pentru binele societății. Mai e de notat și faptul că, neobșiși învățătorii dela școala unde este sediul societății, s'au gândit ca nu sunt de ajuns fondurile ce rezultau dela serbări și astfel în serbările anului nou în unire cu mai mulți membri, au comandat prin sat cu pluguri străngând lăundri pentru luminarea unei bibliotecii. Astăzi biblioteca este în ființă și are 820 volume a căror valoare trece peste 3500 lei. Biblioteca este la îndemna tuturor membrilor și sâtenilor din comună. Pe lângă această societate a început să se călădească o sală de spectacol și a sală de clasă.

În ziua de 2 August, când am trecut pe acolo în excursie, această societate tocmai dădea o mare serbare culturală, sportivă și artistică. Rugat fiind, atât de d-l președinte cât și de membrii societății ca să stau la serbare, am stat și am văzut ceva cu totul deosebit ca la serbările ce se dau pe la noi... Serbarea s'a deschis cu corul „Badea l meu” și a ținut până sara la orele 9. Ca producțiuni artistice au fost următoarele:

Concertul vocal compus din: „Ciobănașul” de Benu, Frunză verde de sulfina. Concertul muzical compus din diferite cântece, cântate cu mult talent de inșiși membrii societății, în care s'a disting d-l învățator Tache.

În sfârșit, serbarea s'a terminat la ora 9, cu corul „Măriți pe Domnul” și după serbarea artistică a urmat balul care a ținut până la ziua. A doua zi s'a ținut, mare concurs de Fot Ball între echipa societății și o echipă din Bazau și sara târziu serbarea generală, s'a sfârșit cu un ospăț, ținut în sală școlară.

Ca prin minune, persoanele aflate în automobil au scăpat cu viață.

O GROAZNICĂ furtună însoțită de ploae, s'a deslășuit asupra comunei Grancee din Dobrogea. Furtuna a distrus zeci de hectare cu pomurări. Câteva case au fost dărâmate.

G. A. PANDURI.

Săptămâna

Iubiți cititori, răspândiți această joae. Cu cât „Cultura Poporului” va pătrunde în mai multe case, cu atât rodul ei va fi mai îmbelșugat. Sprîjinii și îmbrățișată cu dragoste, se va putea aduce îmbunătățiri la ea. Aveți înaintea voastră o presă românească și cinstită, nu vă rămâne de cât să-i înțelegați rostul, căci de la voi atarnă să înflorească slova tipărită plină de viață sănătoasă, de credință creștină și de iubire de țară. Deasupra presei comercializate și de scandal, se ridică una senină, cu sufletul curat și nepătimășă. Iubiți cititori conștienți, învâțați pe aproapele vostru, că omul nu poate trăi și fără o hrană sufletească. Alături cu pâinea cea de toate zilele trebuie să fie pretutindeni și „Cultura Poporului”.

A. S. PRINCIPESA ILEANA, însoțită de marea ducesă a Rusiei Maria Kirilovici și de doamna de onoare Simona Lahovary, a vizitat cu automobilul, venind dela Sovata, orașul Tg. Mureș. A văzut între altele și palatul cultural cu orga de concert, la care d. profesor Zismann, a cântat câteva buciți.

ÎN ZILELE de zi August, 1 și 2 Septembrie, vor avea loc mari serbări în amirea a o sută de ani dela nașterea eroului național, Avram Iancu, la cari serbări vor lua parte și familia regală.

În ziua de 31 August, la Baia de Criș, va avea loc desvelirea chipului lui Avram Iancu; apoi în aceeași zi la Tebea va avea loc un parastas la mormântul marelui erou; după amiază la Câmpeni, se dăna a secțiilor „Asociațiilor” pentru serbătorirea lui Avram Iancu, se dăna prezidată de M. S. Regele.

A doua zi luni 1 Septembrie, pe Muntele Găina și la Vidra, urcarea unei cruci și inaugurarea muzeului „Avram Iancu”.

A treia zi la Cluj, un serviciu divin săvârșit de P. S. Episcop Ivan, recepția M. S. Regele Regelui și a familiei regale, revista militară, masa oficială și plecarea M. M. S. S. Regele.

REDACȚIONALE. Acei cari doresc să trimită articole sau să adreseze personal d-ni Cătan-Răuțoi, vor scri pe adresa: d-sale Str. Kogălniceanu No. 7, etaj I. Cluj.

PE ZIUA de 15 August, s'a înființat un consulaț al României, în statul Maryland din Statele Unite (America), iar d. avocat W. W. Br'ide avocat din Washington a fost numit consul, fără a primi leață.

UN STUDENT ROMÂN macedonean Dinu Mihalăscu, a plecat din anul 1921 să facă ocolul lumii. El a ajune d'unăzi în România, la T. Severin. Până acum a mers pe jos 8000 km. iar pe bicicleta 14 mi km. A vizitat până acum 632 de orașe și a trecut prin 24 de țări.

El a fost voluntar în reg. 61 Inf. în Franța, făcând războiul în Răsărit. În tot drumul său a purtat cu mândrie tricolorul român, atât la haine cât și la bicicletă.

ÎN BANAT s'a început o mare pagandă pentru înființarea unei Universități bănățene. În acest scop a avut loc la 27 Iulie cea întâi conferință la Timișoara cu frunși din județele Timiș-Torontal și Caraș-Severin.

AZI DUMINECĂ 24 August, a sosit în țară lordul amiral Beatty, șeful flotei engleze din Mediterana. I s'a făcut o frumoasă primire la Sulina, de unde va veni la București, iar la Sinaia va fi primit în audiență de M. S. Regele.

ÎN JUDEȚUL HUNEDOARA, un director de muzeu, făcând niște săpături prin unele peșteri, a descoperit în peștera numită „Boeru-Mare” din hoiarul comunei Penor-Obaba, mai multe lucruri de pe timpul oamenilor cari au trăit cam cu vre-o patruște de mil de ani înainte a noastră.

DUMINECĂ în 17 August, a avut loc în comuna Arbure, din Bucovina, prăznicirea amintirii Hamanului Luca Arbure, cetitorul bisericii cu acelaș nume. A fost o lăunștură cu sobor, oficiată de în sus P. S. Sa. Episcopul Radauților, înconjurat de un maitl cerc, cu care prilej a slujit și un parastas la mormântul lui Luca Arbure. A fost o sârbătoare înălțătoare de suflet.

MINISTERUL școlilor a hotărât înființarea unei școli superioare de industrie la Aiud. Școala se va deschide încă la începutul anului școlar, la toamnă, într-un local dăruiț spre acest scop, de primăria orașului.

ÎN TURNUL catedralei din Mexic (America) trăiește cea mai originală familie din lume. Capul familiei este însuș crâșnicul bisericii. Nici unul din membrii acestei familii nu s'a coborât de ani de zile din turn. Mama familiei — o bătrână de 70 ani — nu a atins pământul de 40 ani de zile, iar copiii crâșnicului și a numărul nu s'au coborât din turn, unde stau în locuința din apropierea ceasului de mare.

UN automobil, în care se aflau d-na Elena general Grigorescu din Grozești și d. Vasiliu, administratorul general al moșilor d-nei Grigorescu, pe când mergea pe șoseaua Bacău-Comenești la km. 13, a căzut într-o prăpăste de vreo 50—60 metri adâncime.

Ca prin minune, persoanele aflate în automobil au scăpat cu viață.

O GROAZNICĂ furtună însoțită de ploae, s'a deslășuit asupra comunei Grancee din Dobrogea. Furtuna a distrus zeci de hectare cu pomurări. Câteva case au fost dărâmate.

DOMNII autori cari doresc să lise scrie dări de seamă în această foae despre cârțile apărute, precum și editurile, vor trimite câte un volum pe adresa: d. Constantin Cehan-Racoviță, Str. Kogălniceanu No. 7, etaj I.

SOLDATUL a Vadanei Dumitru din regimentul 25 Inf. din Vaslui, pe când încerca să fure pepeni (harbuji) dela grădina lipovanului Axinte Ion, acesta a tras un foc de armă asupra soldatului, împușcându-l.

Iată cu nenorocire poate păți omul, pentru lăcomia lui.

D-NA EMILIA SADOVEANU, proprietăre, a dăruiț un lot de cinci metri pătrați, în valoare de jumătate de milion de lei, din satul Mărcuța, județul Ilof, pentru construcția unui local de școală și biserică.

Lăudată faptă de Dumnezeu.

UN PUTERNIC FOC S'A DECLARAT la o arie, unde cei mai mulți locuitori din comuna Vâjului, județul Mehedinți, își adunaseră munca lor de un an. Focul a mistuit foarte mari cantități de grâne cari erau clădite pentru treerat.

Pagubele aduse sunt peste două milioane lei. Focul se cred a fost pus.

DE LA 19—30 AUGUST, au început în comuna Cașin din județul Bacău, marele și vestitul iarmaroc „Cașin” renumit prin desfacerea mărfurilor între cari și industria casnică în cusături și țesături naționale.

SAPTĂMÂNĂ TRECUTĂ a sosit în Iași un grup de 4 avioane cehoslovace, conduse de piloți cehoslovaci. Aviatorii au venit dela București și au stat în Iași, două zile. Li s'au făcut o frumoasă găzduire.

ÎNCONJURUL LUMII pe jos s'au gândit să-l facă neamțul Herman Groth, soția s'a și un tovarăș. Au plecat în luna Februarie 1924 din Germania și în August au ajuns până la Făgăraș, înapoi vor trebui să soacească în luna Septembrie 1928. Cu vaporul fac 4000 km., iar pe jos 76 mi kilometri. Se susțin în drumul lor greu, din vânzarea unor ilustrate, cu vederi din ținuturile pe unde umblă.

SAPTĂMÂNĂ trecută, un tren mixt s'a ciocnit între stațiile Streița și Căcaia din Bucovina, cu o mașină singură. Un vagon descoperit și gol a fost strivit. Rănit tare a fost foștistul Gorecici Mihai iar dintre călători au fost 7 răniți ușor.

ZIARILE DIN LONDRA, capitala Angliei, scriu că pe coasta franceză și engleză se află trei înțotări cari așteaptă cea dintâiu ocazie ca să treacă înnot canalul din marea Mănece. Primul înțotător e Frank Versk, acesta se află în Dover; al doile e românul Dumitru Rodov și care așteaptă în orașul Boulogne și al treilea englezul Lilian Harrigon. Cum vedem românii, nu sunt mai prejos, în străinătate în nici o ispravă eât de îndrăznești, în toate ramurile de știință și activitate ale vieții.

ÎN AMERICA „Cultura Poporului” costă 5 cents exemplarul

STEFEL apreciază revista „Iășăritul” însemnatatea „Culturii Poporului”:

„Nu putem spune destule cuvinte despre revista „Iășăritul”, căci s'au zăsimat conducătorii acestei foș săptămânale, și despre dăruirea cu care cută să umple gâtul, din ce în ce mai accentuat în presa românească de peste muniș. Sățuim pe toți oamenii de bine să citească și să sprîține foaia clujeană”.

D. HANGAN, primarul orașului Botoșani, a luat inițiativa frumoasă de a tipări o monografie a orașului acesta, cu un bogat trecut istoric și cultural.

Comitetul de interesare a votat propunerea de a tipări și a fost înădrănită scrierul „Artur Gorovei, să scrie această carie.

Reviste primite:

„Daruri”, revistă culturală, anul I. Nr. 7—9. Iași, la parohia bisericii Toma Cosma. Această revistă fiind bună o recomandăm cu căldură cititorilor noștri, abonamentul 60 de lei pe an.

„Tribuna” românilor de peste hotare, revistă lunară, anul I. Nr. 6 și 7. București, Str. 11 Iunie Nr. 17.

„Cele trei crișuri”. Revistă de cultură, anul 5 Nr. 7. Oradea-Mare, Str. Pântârlă Carol 5.

„Revista Societății Tinerimea Română”, anul 5 Nr. 8—10. Bucușești, Aleea Hignault No. 3.

CRONICA CRAIOVEANA

Mai săptămânile trecute a avut loc în localul primăriei, în fața unui numeros public, alegerea noului primar, în persoana d-lui C. Negrescu.

Faptul acesta ne bucură cu atât mai mult când știm că d-l Negrescu este un om de acțiune și cu multe calități bune gospodăresc. Ne așepțăm, și suntem mai mult ca siguri, că de azi înainte străzile orașului, parte din ele nu vor mai sta cu guoațele pe ele și cu diferite cadavre. După felul cum d-l Negrescu știe să se fie de cuvânt, noi cetățenii craioveni suntem încredințați că nu numai toate acestea vor dispăre, dar se vor lua măsurii destul de serioase pentru viitor ca să înădrăte aceste neajunsuri.

Membrii cercului studențesc doljan au dar în zilele de 2 și 3 August o mare serbare. La această serbare au avut loc mai multe demonstrații sportive între cluburile sportive locale, organizații studențesci. Pe lângă toate acestea s'a mai jucat și actul al II-lea din Vechiul Heidelberg, de către studențimea doljană.

Acastă serbare a fost una din cele mai reușite serbări ce-au avut loc în parcul Bibescu. Publicul craiovean plătisut cu monotonia zilelor aceștia de vară, a putut să-și găsească la aceste serbări o plăcere cu adevărat plăcută și în acelaș timp intelectuală.

Am fi multumii ca și pe viitor să avem astfel de serbări, fiind încredințați, că publicul craiovean va avea toată atenția pentru ele.

Dela un timp încoace datorită muncii neobșite a învățătorilor și elevilor din regiunea noastră, s'a început un frumos curent de educație a poporului, prin serbări. Într'adevăr serbarea este mijlocul cel mai potrivit de educație.

După frumoasa serbare dela Filiaș-Dolj, dată de societatea „Șoimii dela Jiu”, o societate pentru răspandirea sportului și turismului în țară, în care s'a jucat cu mult succes „Mărgeluș” de A. de Hertz, piesă jucată bine sub cerul liber, a urmat

dată în ziua de 2 August serbarea dela Fratoșuța-Dolj, una din serbările cele mai reușite care s'a ținut vrodată pe aci.

Reușita serbării se datorește d-rei Mitza Ionescu diplomată la școala normale din Craiova, învățătoare în această comună. Cu o muncă și o pricepere demnă de lauda, d sa s'a străduț cu luni de zile înainte pentru ca serbarea să nu lase nimic de dorit.

După cuvântarea preotului local, în care s'a scos în lumină trebuința serbarilor pentru educarea poporului din România, în sunetele muzicii compuse din aruși locale, cortina se ridică. S'a jucat „Stăițul Pământului” de V. Eftimiu. A jucat bine tânărul Pipoi-Braești, care a fost viu apăiaudit de public. După serbare s'a ținut balul.

Pe ziua de 31 August, Societatea Sportivă C. F. R., va da pe scena teatrului Belle-Vue o serbare pentru parastatul Marțorei Constantinidis, moartă acum trei ani pe altarul dătoiei.

Ne bucură faptul că se mai găseșc înimi caritabile, cari se mai gândesc și la aceia cari și-au jertfit viața și întreaga ținereț pentru binele și propășirea sănătății de astăzi.

GH. I. CH TIBURA

DIN CAMPINA

În ziua de 5 August, orașul nostru a fost vizitat de d-l Giuchiro Kobayaski, șef geolog al serviciului imperial geologic al Japoniei, care era însoțit de câțiva profesori și ingineri japonezi și de d-l Ogawa dela Legațunea japoneză din București.

În ziua de 6 August ne-a vizitat d-l Mischeky-Bei, președintele Camerei de comerț din Teheran (Persia), fiind însoțit de consului general persan, din București.

Amândouă misiuni au vizitat șantierul (schelele) petrolifere, instalațiile și Rașinari de petrol al Soc. „Steaua Română”.

CONEVY

Nu mai există boala de poc, epidemie și boalele de gură!

DESINFECTOR

a primediciului veterinar dr. DAVID ELEMÉR, care este concepută prin lege și cu foloșirea acestuia fiecare gospodărie poate asigura o prășire de porci sănătoși, bine mănătoși și bine dezvoltăți, mai tute îngreșatoare și bine mănătoșoasă

Un pachet de un sfert de kg. împănă cu instrucțiuni asupra modului de întrebunătățire, costă 20 lei. Pentru comenzi și cooperative în pachete de 30 bucăți a un sfert de kg. trimite oțetă șpanol de lei 800, trimitiți înaintea sau 920 lei cu ramburs în toată țera. Reprezentanțiu general pentru toată România: firma **SOȘ&COMP.**

T-MUREȘ, Str. Principesa M. 2

La comenzi rugăm a indica numele adresa exactă (județul noșta unității) ca să

Interesul fiecarei gospodărie este ca în fiecare comună, cooperative și comerțului să fie organizată această publicație și să vină în pră-ălitie în anualele materii de scriere

Serisoare din Turnu-Severin

In zilele de 2 și 3 August a avut loc în Craiova primul congres oltean, la care au participat reprezentanți din toate cercurile studențești oltene.

După votarea moșionii s'a trimis o telegramă d-lui Ștefan Popescu, directorul ziarului „Universul” — inimosul patriot fiind îndelung ovacionat de congresiști — care a înțeles în totdeauna să dea sprijin acțiunilor cu caracter cultural și național.

După congres, cercul studențesc mehedintean întovărășit de reprezentanți ai celorlalte cercuri, în seara zilei de 3 August, au părăsit Craiova, plecând spre T. Severin, de unde cu vaporul „Traian” au luat drumul în susul Dunării spre Baziaș.

Nu putem aici să nu mulțumim d-lui comandant al vaporului „Traian” și d-lui inspector Georgescu, cari binevoitori ne-au dat explicațiile necesare, arătându-ne rând pe rând locurile cu un trecut istoric.

Marți la ora 3 după amiază am sosit în orașul T. Severin, de unde a doua zi am plecat spre Băile Herculane.

Ziua de 6 August a fost hotărâtă pentru a vizita „Băile” și a face prin munte obositorul dar minunatul drum la „Crucea Albă” și la „Isvor”.

Imposibilitatea de a găsi camere aci, din cauza numeroșilor vizitatori, ne-a dat mult de gândit. La ora 10 noaptea, a trebuit să luăm — cu toate că eram frânți de oboseală — drumul spre satul Pecinișca, unde inimosul primar al acestei comune, ne-a făcut găzduirea.

A doua zi în aerul răcoros al dimineții am plecat pe valea Cernii, făcând aproape 10 km. pe jos.

Impreună am încheiat excursia cu o masă colegială la fabrica de bere, Traian, unde după vizitarea fabricii, mulțumită atenției și simpatiei de care se bucură studenții mehedinteni față de d-l Arthur, s'a petrecut în mod demn.

In sara de 7 August, mulțumită de modul cum s'a petrecut, tovarășii noștri de excursie ne-au strâns frățeste mâna, îndreptându-se spre casele lor. Pe fețele tuturor se zugrăvia tristețea despărțirii; totuși unanimitate arătată dorința ca și la anul să fim împreună. NICU D. UDRESCU, stud. în drept

DIN BĂILE HERCULANE

În ziua de 27 Iulie, a avut loc în localitate serbătorirea de 10 ani dela trimiterea în exil a intelectualilor români bănățeni și ardeleni, din fosta monarhie austro-ungară.

Cu acest prilej s'a oficiat un parastas în biserica ortodoxă română, pentru odihnirea sufletelor martirilor răposați prin temnițele Ungariei. La acest parastas au luat parte: I. P. S. S. Pimen, mitropolitul Moldovei; P. S. S. dr. Iosif Bădescu, episcopul Caransebeșului; d-l Găvanescu, general de divizie din Timișoara; precum și alți demnitari ai armatei și autorităților civile.

Tot în această zi de pioasă amintire, s'a inaugurat cu o deosebită solemnitate, muzeul „General Nicolae Cenu”, care a fost unul dintre martirii cauzei românești.

În fața unui numeros public s'au rostit discursuri; oratorii urtând activitatea mare a generalului Cenu, atât pe teren cultural cât și politic, pusă în serviciul neamului său.

În muzeul care-i poartă numele s'au așezat nenumărate obiecte de mare valoare istorică de pe timpul strămoșilor noștri romani, și cari obiecte au fost adunate de general, după ce a fost la pensie.

A P E L

către întreaga inteligență din țară

Viticultura ca ram al agriculturii, — în țările cu climă potrivită — este un factor economic puternic.

România ca țară agricolă în privința viticulturii este al patrulea stat european. Ca România să poată ține și pe mai departe acest loc în seria statelor viticole, statul s'a îngrijit de școli pentru formarea unei armate bine instruite de viticultori; iar pentru industrializarea și valorificarea produselor viticole s'a pregătită numărul îndestulilor de ocnologi (pivniceri).

Este foarte dureros, când trebuie să mărturisim, că în trecut cu deosebire, dar și în prezent, atât vechiul regat cât și provinciile alipite, au căpatat un număr foarte mic de viticultori bine pregătiți; iar pentru industrializarea și comercializarea produselor lipsește cu desăvârșire specialiști.

Deci, având în vedere viitorul și frumoasa prosperare a școlii noastre, ce umple un gol atât de trebuincios și însemnat în viața agricolă economică a țării noastre, vă rugăm să îndemnați părinții băieților de țărani și intelectuali cari au pregătirea necesară și corespund condițiilor de mai jos, să se prezinte la concursul dela 15 Septembrie 1924, la examenul de primire în școală.

Condițiunile de admisie și folosirea în școală sunt următoarele:

- 1. Să fie român;
2. Să aibă vârsta de cel puțin 14 ani împliniți;
3. Să fie sănătos, bine făcut și fără nici-un defect;
4. Să fi terminat cursul primar complet;
5. Să treacă un examen de admisie din citire, scriere, aritmetică și geometrie.

Cererea de înscriere se va face de părintele sau tutorele candidatului, arătând profesiunea și domiciliul subscrisului, care va fi însoțită de actul de naștere, de vaccină și certificatul de absolvirea cursului primar se vor înainta la adresa școlii până în seara zilei de 14 Septembrie 1924.

Elevii admiși la examen vor fi bursieri ai statului primind, locuința, luminat, încălzit, spălat și hrană în internatul școlii pe seama statului; iar după absolvirea cursurilor cari sunt de 3 ani teoretici și 1 și jumătate practică vor primi partea din venitul școlii, care în fiecare an 90 la sută din venitul net al școlii se împarte la elevi și se depune la cassa de păstrare până la absolvire.

De asemenea absolvenții se bucură de termen redus în serviciul militar, beneficiind de art. 53 din legea militară.

Absolvenții pot trece în corpul agronomilor sau poate urma școala medie de viticultură Chișinău.

DANIIL GRAND, directorul școlii de viticultură Diosăg, (jud. Bihor).

Sanatoriul „Dr. Cosmutsa” Felegyar-Cluj

Sanatoriile au luat în ultimele decenii o importanță considerabilă în tratamentul igienic al bolilor de plămâni și a bolilor nervoase.

Doi medici au legat în deosebi numele lor de acest fel de tratament: Dr. Brehmer, care a ridicat primul sanatoriu (în Slezia, la Gōbersdorf) și Dr. Detweiler (sanatoriul din Falkenstein), care e primul care a pus în practică cura prin repaus.

La înființarea unui sanatoriu sunt însă anumite condițiuni de îndeplinire:

- 1. Alegerea locului apărut de fum, sgonot, curenți de aer, prof. Să fie plantații pe aproape, să nu fie umed și să fie băut mult de soare. Localitatea să fie ferită de endemii (febră tifoidă, malarie, etc. etc.)
2. Apă potabilă la îndemână.
3. Resurse terapeutice suficiente.
4. Medic la îndemână oricând.
5. Alimentație suficientă, bucatărie dietetică.

Toate aceste condițiuni le îndeplinește noul sanatoriu clădit de Dr. A. Cosmutsa, pe frumosul deal Felegyar din împrejurimile Clujului. Dr. Cosmutsa e renumit ca organizator și conducător de sanatorii. Acest sanatoriu era necesar, era o cerință a vremilor de azi.

MOTORE
Cea mai mare întreprindere pentru export și import de MOTORE
Intrebuintate și nouă, de puteri pentru motorină benzină, gaz natural și gaz metan. Motor Diesell orizontal și vertical.
Mașine cu vapor semistabile.
Mașine de traerat în condițiuni de plată favorabile.
Oferte, prospecte se trimt imediat.
Inginer TEODOR HOFFMANN
CLUJ, Str. Regina Maria 38.

RECLAMELE din „Cultura Poporului” au cel mai mare și mai desăvârșit succes!

CURELE DE TRANSMISIUNE
de armatoare specialități: Cercule de piele pentru diamanți, Compresoare și tot felul de piel pentru întreținutarea tehnică — fabricate
FRĂȚII RENNER & COMP.
SOCIETATE ANONIMĂ
C L U J.

Roate de tors populare
furnizează prompt orice cantitate din depozit
Departamentul Mașinilor
al reuniunii agricole săsești ardeleni
SIBIU, STRADA SĂREI No. 22.
Furul regulat! Cu fiecare roată de tors se dă un prospect conținând instrucțiuni pentru întreținutarea ei. No. 89-4-2

ASTRA
Prima Fabrică Română de Vagoane și Motoare S. A.
DIRECȚIUNEA GENERALĂ:
BUCUREȘTI, Str. Lascar Catargiu 11
Telegame: VAGONASTRA BUCUREȘTI.
Serisori: CASUȚA POȘTALĂ 136, BUCUREȘTI.
Autobuse de pasageri pentru oraș și localități balneare.
Camioane cu transmisie prin cardan, sau lanțuri.
Automobile-cisterne pentru transportul de uleiuri, benzină, și petrol.
Automobile cu pompă de incendiu pentru pompieri.
Automobile stropitoare pentru orașe, lărgimea de stropit 5 metri.
Strunguri de precizie pentru tăierea de gevin-duri Withworth, millimetrică și modul.
Piese cu excentric cu cursă de 30 mm. presiune de 8 tone.
Grupuri electrogene de 3.5 Kw, 110 sau 220 Volți, putând alimenta 150 becuri de 25 lumini.
Motoare de benzină de 6, 14, 45, 60 și 90 HP.
Mașini de găurit de 15 mm. și 35 mm.
Produsele noastre se găsesc cu prețurile originale de fabrică la următoarele firme:
ARAD: Intreprindere de Mașini și Automobile, Str. Alexandri 6.
BRAȘOV: „Silvania” Intreprindere Tehnică, Strada Spitalului 64.
CLUJ: Blaga Emil, Intreprindere Tehnică, Piața Ștefan cel Mare 3.
LUGOJ: Schwäbische Zentralbank, Filiala Lugoj.
MEDIAȘ: Maschinenabteilung der S. S. Landwirtschaftsverein.
ORADEA-MARE: „Economia” S. A. Comerț și Indust., P. M. Viteazul SĂTMAR: Frații Printz, Fabrică de Mașini și Turnătorie.
SIBIU: Maschinenabteilung der S. S. Landwirtschaftsverein.
SIGHIȘOARA: Maschinenabteilung der S. S. Landwirtschaftsverein.
TARGU-MUREȘ: Biró E., Ing. mech., cu dipl. Intreprindere tehnică, Str. Ștefan Voda 1/a.
TIMIȘOARA: Schwäbischer Landwirtschaftsverein.

CARTI FOLOSITOARE
Dela Administrația ziarului nostru se pot avea următoarele cărți:
1. Propovedaniile lui Petru Maior predică la înmormântări. Preț 25 lei. Legate 50 lei.
2. Predicile lui Petru Maior pe Dumineci și sărbători. Partea II-a (Sărbători). Preț 10 lei.
3. Statul, Biserica și Școala de Sarmasagh, Arad, de I. N. Pop. Cu prefața de Dr. E. Dăianu. Preț 10 lei.
4. Roadele miiile creștinești de Teodor Câmpianu. Cu o prefață de Dr. E. Dăianu. Volum de cuprins pedagogic, moral, elegant tipărit, cu numeroase ilustrații. Preț 40 lei.
5. „Cartea Durerii” de Emil Bougaud, Arad. Iac. A. Nicolescu. Carte de mângăiere recomandată de consistorul din Blaj. Preț 20 lei.
6. „Isus Hristos și viața modernă”, de Episcopul O. Prohaska traducere de Dr. E. Dăianu. Legate în pânză 30 lei.
7. Apostolele modernă de Episcopul O. Prohaska, Arad, de Dr. E. Dăianu legată în pânză 30 lei, broș. 10 lei.
8. Prinos regretatului canonic Dr. Augustin Bunea. Volum 8°. Preț 30 lei.
9. „Biserica și Românismul” studiu istoric de Z. Paclișan. Preț 20 lei.
10. Baronul Vas. L. Pop al II președinte al „Asociațiunii” conferența de Dr. E. Dăianu. Preț 10 lei.
11. „Ștefan cav. Havași Oășanu” discurs panegiric de Dr. E. Dăianu. Preț 10 lei.
12. „Asociațiunea Noastră.” Serbările dela Sibiu 1905 și Serbările din Blaj 1911 de Observator. Preț 15 lei.
13. „Dr. Augustin Bunea și Unirea noastră cu Roma.” Discurs panegiric de Dr. E. Dăianu. Cluj 1912. Preț 10 lei.
14. La mormântul Mitropolitului Atanasie Anghel, Intemelitorul Unirii cu Roma. Discurs de Dr. Elie Dăianu. 1912. Preț 10 lei.
15. Eminescu în Blaj. Amintiri de ale cîntimporanilor. Culese de Dr. E. Dăianu. 1914. Preț 20 lei.
16. Solia Iuverii. Cuvânt către săteni împotriva beuturii de vinars de Dr. E. Dăianu. Preț 10 lei.
17. În țara lui Vlaicu. Prinos pomenirei lui Aurel Vlaicu. Cu ilustrații. Preț 15 lei.
18. Cronica anului 1848 redactată de Dr. E. Dăianu. Sibiu 1898. Preț 30 lei.
19. Problemele „Asociațiunii” de Dr. Elie Dăianu. Preț 10 lei.
20. Căzania Domnului Hristos scoasă pentru folosul creștinilor din Sfânta Scriptură. Cluj 1916. Preț 10 lei.
21. Legea strămoșească cu vântare de Dr. E. Dăianu. Preț 5 lei.
22. Cele două corăbii și alt cuvântări de Dr. E. Dăianu. București 1923. Preț 20 lei.
23. Epoca colonizării Sașilor în Ardeal. Studiu arheologic istoric de Marțian, Cluj, 1907. Preț 5 lei.
24. „Paedagogium” de Giovan Pascoli — Arad, de Roșior Cluj, 1908. Preț 5 lei.
25. Nic. Vlad. Disc. panegiri de Dr. E. Dăianu, Cluj, 1911. Preț 5 lei.
26. O alegere de Episcopi moldoveni (1557) de N. Iorga, Cluj, 1907. Preț 5 lei.
ION. NEDELESCU
AVOCAT
BUCUREȘTI
STRADA OTETARI No. 6.
dă consultații gratuite abonaților „CULTURII POPORULUI”

TEASCURI pentru struguri și fructe
MORI pentru struguri și fructe combinate și simple.
Tocătoare de nutreț și mașini pt. despicat strujeni de porumb
furnizăm cu prețuri reduse și imediat
DEPARTAMENTUL MAȘINELOR
al Reuniunii agricole săsești ardeleni
SIBIU, Strada Sărei No. 22.

Specialitățile fabricii de bere CZELL din Cluj
„Hercules”
„Monștor”
Bere deschisă — mult apreciată.
din cauza calităților lor neîntrecute s'au dovedit ca marca cea mai superioară. Se capătă pretutindeni.

Învelire de case cu ETERNIT!
AVANTAJELE ÎNVELIREI CASELOR CU ETERNIT SUNT:
1. Forma exterioară foarte plăcută.
2. Eternitul e ușor și, deci, nu reclamă decât o coamă ușoară.
3. Nu e fragil, ci din contră, foarte elastic.
4. E absolut incombustibil.
5. E nealterabil prin îngheț și rezistă tuturor intemperțiilor atmosferei.
6. E absolut impermeabil.
7. E o bună materie izolantă.
8. E de mare flexibilitate, rezistent și soliditate.
9. Este imediat și în orice cantități, furnizabilă prompt, din depozit.
10. E mult mai ieftină decât tabla sau alte materiale de învelit.
10 (zece) ani garanție în scris pentru calitatea materialului!
Mostre, oferte și prospecte cu prețuri, trimite, la cerere, imediat gratuit:
DEPARTAMENTUL MAȘINILOR al R. Agr. S. Ardelen.
SIBIU, STRADA SĂREI No. 22.
87, 4-3

O RECLAMA folositoare se face în „CULTURA POPORULUI” care se tipărește în 56 mii de exemplare